

ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ-
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ &
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

**« ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
ΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ
ΠΡΩΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ-
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ »**

**ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΡΠΑΣ - ΠΡΕΛΟΡΕΝΤΖΟΣ
Α.Μ. 12487**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2011

ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

1.1. Η ΠΑΛΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

1.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ

1.2.1. Η ΦΙΓΟΥΡΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ ΟΙΚΟΔΟΜΟΥ

1.3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΧΟΥΝΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

2.1. ΤΙ ΠΡΟΗΓΗΘΗΚΕ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

2.2. Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

2.3. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΟΥ- Ο ΑΝΤΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 330/76

2.4. Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

2.5. ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

2.6. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΕΡΓΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

3.1. Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗ NATIONAL CAN ΗΤΑΝ Η ΑΡΧΗ

3.2. ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΠΙΤΣΟΥ ΝΙΚΗΘΗΚΑΝ-ΕΝΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

3.2.1. ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΣΤΟΝ ΠΙΤΣΟ

3.2.2. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

3.2.3. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

3.2.4. Η ΦΘΟΡΑ

3.2.5. ΑΠΕΡΓΟΣΠΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ

3.2.6. ΔΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

3.2.7. ΟΙ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΤΣΟΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

3.2.8. ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

3.3. Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΟΥ ΠΕΤΖΕΤΑΚΗ ΣΤΗ ΘΗΒΑ

3.3.1. ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ

3.3.2. Η ΤΑΞΙΚΗ ΕΙΡΗΝΗ ΣΠΑΕΙ

3.3.3. ΜΙΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

3.3.4. Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

3.3.5. Η ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

3.4. ΤΟ ΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΑΝΤΡΟ ΤΟΥ ΝΙΑΡΧΟΥ

3.4.1. ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΕΣ

3.4.2. ΕΝΑ ΚΟΛΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΤΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΔΟ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ

4.1. ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΤΤΑ

4.2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΘΕΛΕΙ Η ΟΒΕΣ

4.3. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ- Ο ΝΟΜΟΣ 1264/82

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ- ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο σκοπός αυτής της εργασίας, είναι να καταδείξει την ανάγκη της δημιουργίας των εργοστασιακών σωματείων , ως δυνατότητα οργάνωσης της εργατικής τάξης , ως τάξης για τον εαυτό της , αλλά και το αδιέξοδο να προχωρήσει , γιατί δεν είχε την υποκειμενική δυνατότητα να απαντήσει στα προβλήματα που έθεσε η συγκυρία.

Η δομή της εργασίας φαίνεται στα περιεχόμενα , ξεκινά με μια ανάλυση της κατάστασης που υπήρχε στα χρόνια της Χούντας και στην συνέχεια αναλύουμε την κατάσταση που βρισκόταν το συνδικαλιστικό κίνημα , όπως και ποιά ήταν η προηγούμενη δομή του. Στη συνέχεια περιγράφουμε τις πρώτες απόπειρες συγκρότησης και την ήττα που υπέστησαν από τη δεξιά με την καταστολή για την οποία άνοιξε το δρόμο ο Ν.330/76. Αφού αναλύουμε τα χαρακτηριστικά αυτού του κινήματος , περνάμε στις δειλές κινήσεις μετά την ήττα, μέχρι τη δημιουργία της ΟΒΕΣ . Συνεχίζουμε με την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία και το Νόμο 1264/82 , που έφερε μία άνθηση στον εργοστασιακό συνδικαλισμό και φτάνουμε στο αδιέξοδο να απαντήσει , παρά τις προσπάθειες να φτιαχτεί μια εργατική συνείδηση . Το συμπέρασμα είναι με δύο λόγια η ενσωμάτωση στο σύστημα και η κοινωνική άνοδος της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας.

Η υπόθεση εργασίας που διερευνήθηκε, ήταν αν το συνδικαλιστικό κίνημα , με τη νέα του συγκρότηση θα μπορούσε να οδηγήσει τα πράγματα προς τον εργατικό έλεγχο και την αυτοδιαχείριση. Ο έλεγχος της υπόθεσης εργασίας έδειξε πως αυτό δεν είχε τις υποκειμενικές δυνατότητες να ανταποκριθεί σε ένα τέτοιο ιστορικό καθήκον.

Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν η βιβλιογραφική έρευνα καθώς και η έρευνα σε πρωτογενές υλικό (φυλλάδια, μπροσούρες, περιοδικά, εφημερίδες της υπό έρευνα περιόδου).

Πρέπει να σημειώσω επίσης ότι άφησα τη φρασεολογία των εργατών και συνδικαλιστών, όπως περίπου εκφράζονταν τότε, για να φανεί και το κλίμα της εποχής.

Στο τέλος της εργασίας σε παράρτημα, έχω ένα χρονικό των αγώνων που

απο κει μπορεί κανείς να βγάλει πολλά συμπεράσματα και να πάρει μια γεύση απ'το κλίμα της εποχής.

Το περιεχόμενο της πτυχιακής εργασίας δεν απηχεί απαραίτητα τις απόψεις του τμήματος ή της επιτροπής που την ενέκρινε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

1.1. Η ΠΑΛΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Η οργάνωση του συνδικαλιστικού κινήματος πριν τη Χούντα, ήταν κλαδική ομοιοεπαγγελματική. Τι σήμαινε αυτό; Τα συνδικάτα ήταν οργανωμένα έξω από το χώρο εργασίας ανά ειδικότητα. Για παράδειγμα οι λογιστές της Αθήνας είχαν ένα πρωτοβάθμιο κλαδικό ομοιοεπαγγελματικό σωματείο, μια Ομοσπονδία που περιελάμβανε όλους τους Λογιστές της Ελλάδας, κι από εκεί βγαίνανε οι αντιπρόσωποι για τη ΓΣΕΕ. Έτσι για παράδειγμα οι λογιστές από το χώρο της κλωστοϋφαντουργίας, αντιπροσωπευόντουσαν στη ΓΣΕΕ μέσω της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Λογιστών-ΠΟΛ και δεν είχαν συνάφεια με τον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας.

Ποιοι ήταν όμως οι λόγοι που το συνδικαλιστικό κίνημα ήταν έτσι οργανωμένο στην Ελλάδα; Ας πούμε έναν αντικειμενικό, που είναι η χαμηλή συσσώρευση του κεφαλαίου, με μικρές η μεσαίες επιχειρήσεις που δεν υπήρχε η δυνατότητα εργοστασιακής συγκρότησης, κι έναν υποκειμενικό που ήταν πως τα κλαδικά σωματεία ήταν πιο εύκολο να ελεγχθούν από μια συνδικαλιστική γραφειοκρατία. Γι αυτό και η παραδοσιακή αριστερά ήταν αντίθετη και κατασυκοφάντησε αυτό το κίνημα της πρώτης περιόδου.

Στη διάρκεια της Χούντας, με το χαμηλό μεροκάματο και την καταστολή μαζί με την απαγόρευση της συνδικαλιστικής δράσης, είχαμε μια συσσώρευση του κεφαλαίου, διαδικασία που είχε ξεκινήσει πριν τη χούντα. Τούτο είχε ως συνέπεια νάχουμε επιχειρήσεις μεγάλες με πολλούς εργαζόμενους, που βοήθούσε στη δημιουργία εργοστασιακών σωματείων. Πριν τη Χούντα η πρωτοπορία των εργατικών αγώνων ανήκε στους οικοδόμους που ήταν μια εργατική τάξη ανειδίκευτη που αναπτύχθηκε μαζί με την ανάπτυξη της οικοδομής. Επειδή η επιλογή της αστικής τάξης στην Ελλάδα μετά τον πόλεμο ήταν η οικοδομή και τα εργοστάσια γύρω από την οικοδομή πχ τσιμεντάδικα, επιλογή της οποίας ζούμε ακόμα τις συνέπειες, είναι καλό να δούμε για λίγο την οικοδομή στην Ελλάδα και το συνδικαλιστικό κίνημα των οικοδόμων.

1.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ

Στην Ελλάδα υπήρξε μια " ιδιομορφία " που δε θα βρούμε σε καμμία άλλη χώρα του κόσμου, κι αυτή η ιδιομορφία έχει να κάνει με το ρόλο της οικοδομής στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Απο το 1950 και μετά η οικοδομή απορροφούσε το 35% των συνολικών επενδύσεων. Αυτό το οικονομικό θαύμα είχε πολλές αιτίες. Συνοπτικά τούτο οφειλόταν:

1. Στην μαζική και ορμητική αστικοποίηση, αρκεί να σκεφτούμε πως το 1950 η Αθήνα είχε 1 εκ. κατοίκους, και ταυτόχρονα με την Αθήνα είχαμε ανάπτυξη κι άλλων πόλεων.
2. Στην επιλογή της αστικής τάξης της χώρας σε έναν κλάδο που δεν κινδύνευε από τις εισαγωγές (ήταν μια δραστηριότητα ασφαλής που δεν είχε τους κινδύνους του διεθνούς ανταγωνισμού).
3. Στη μικρομεσαία δομή της ελληνικής κοινωνίας. Τα μικροαστικά-αγροτικά-παρασιτικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας αναζητούσαν με μικρά κεφάλαια μια ασφαλή επένδυση, ενώ ταυτόχρονα τους δινόταν και η δυνατότητα αναπαραγωγής τους ως τάξη. Μέσω της πώλησης γης, στην επαρχία , ή με την αντιπαροχή στην Αθήνα, η με τα λεφτά των μεταναστών που αγόραζαν διαμερίσματα, εδραιώθηκαν στη ζωή της πόλης τα μικροαστικά στρώματα.
4. Οι Έλληνες του εξωτερικού, ομογενείς και μετανάστες, επέλεξαν την επένδυση στην οικοδομή. Έτσι έχουμε τις πρώτες επενδύσεις, με το διώξιμο των ελλήνων από Αίγυπτο και Κωνσταντινούπολη, και στη συνέχεια των ομογενών και μεταναστών που αντιπροσωπεύουν το 50% των συνολικών επενδύσεων στην οικοδομή.
Το 1969 η Ελλάδα ήταν πρώτη στον καπιταλιστικό κόσμο στις οικοδομές. Αν σ' αυτό προσθέσουμε το σύνολο των κατασκευών, δρόμοι , γέφυρες κλπ καταλαβαίνουμε πως έχουμε μια πρωτοφανή ιδιομορφία καπιταλιστικής ανάπτυξης.(1)

1. « Οι οικοδόμοι και πάλι στο προσκήνιο », περιοδικό «Ρήξη», Νο 4, Ιούνης 1980, σελ. 46-49.

1.2.1. Η ΦΙΓΟΥΡΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ ΟΙΚΟΔΟΜΟΥ

Στην Ελλάδα που δεν είχαμε αυτοκινητοβιομηχανίες και αλυσίδα παραγωγής, όπου εκεί έχουμε εργάτες ανειδίκευτους, τον εργάτη-μάζα όπως ονομάστηκε, είχαμε τον εργάτη της οικοδομής που με τον κουβά στην πλάτη, κάνοντας μια ανθρώπινη αλυσίδα παραγωγής ρίχνανε τα μπετά.

Απ' την άλλη, αυτός ο εργάτης ήταν αρκετά πολιτικοποιημένος, γιατί οι πιο πολλοί ήταν αριστεροί που δεν έβρισκαν αλλού δουλειά.

Η μικρή βιοτεχνική οικοδομή, με τον εργολάβο και τον μικροκατασκευαστή, δεν δημιουργούσε τη συγκρουσιακή διαδικασία μεταξύ " αφεντικών " και " εργατών " και έτσι η διεκδίκηση γινόταν συνολικά προς έναν που ήταν το κράτος.

Η διεκδίκηση λοιπόν δεν γινόταν με την απεργία στο γιαπί αλλά με τη διαδήλωση στο δρόμο.

Αυτός ο ριζοσπαστισμός των οικοδόμων οδηγεί σε αύξηση του μεροκάματου και μείωση του χρόνου εργασίας στις 7 ώρες.

Πώς όμως απαντάει το κεφάλαιο σ' αυτές τις κατακτήσεις που αύξησαν το κόστος της οικοδομής;

Με τεχνολογικές αλλαγές προσπάθησε να μειώσει το κόστος εργασίας, μειώνοντας τους οικοδόμους που χρειαζόνταν σε μια οικοδομή. Έτσι εκτός από το κόστος μείωνε και την ταξική δύναμη των οικοδόμων.

Εισάγοντας το αναβατώριο και τη μπετονιέρα μείωσε κατά πολύ τις θέσεις εργασίας και άρα το κόστος κι απ' την άλλη μέσω της εξειδίκευσης, καταστρέφει τον ανειδίκευτο εργάτη που μεταφέρει τον ντενεκέ στον ώμο του -τον εργάτη μάζα, και στη θέση του φτιάχνεται ο εξειδικευμένος, που μαθαίνει να χειρίζεται εργαλεία, κι αυτό του δίνει μια ειδικότητα π.χ. πατωματζής και ταυτόχρονα μια συντεχνιακή λογική.

Επίσης πολλές δουλειές που έκανε ο οικοδόμος στην οικοδομή γίνονται στο εργοστάσιο κι έρχονται έτοιμα στην οικοδομή.

Επίσης άρχισε την εμφάνισή της η προκατασκευή, που πολλά κομμάτια της κατασκευής έρχονταν έτοιμα στην οικοδομή.

Έτσι και μ' αυτόν τον τρόπο μειώνεται το ειδικό βάρος του οικοδόμου στην κατασκευή.

Με την καταστροφή του εργάτη μάζα από την είσοδο της μπετονιέρας, έχουμε και τη μετατροπή των τεχνιτών, σε εργολάβους η υπεργολάβους δεδομένου ότι χρειαζόταν μικρό κεφάλαιο. Μ' αυτό τον τρόπο δημιουργήθηκε μια μικροαστική-μικροιδιοκτητική αντίληψη σε μεγάλο

κομμάτι των οικοδόμων. Αυτοί πότε δούλευαν ως τεχνίτες, πότε ως εργολάβοι και μ' αυτό τον τρόπο είχαμε μεγάλες διαφορές μισθολογικές, που έφερε μείωση της ριζοσπαστικής συνείδησης. Έχουμε λοιπόν το φαινόμενο, το συνδικάτο των οικοδόμων νάχει μετατραπεί σε συνδικάτο με μέλη και αρκετούς που στο μεταξύ είχαν γίνει εργολάβοι.(2)

1.3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΧΟΥΝΤΑ

Επί Χούντας η κατάργηση των συνδικαλιστικών ελευθεριών και η καταπίεση στους χώρους εργασίας, μαζί με τη συμπίεση του εργατικού εισοδήματος, δημιούργησε μια συσσώρευση του κεφαλαίου σε κάποιους κλάδους, που ήδη άρχισαν να αφήνουν την παραδοσιακή οργάνωση της εργασίας του συντεχνιακού εργάτη και πέρασαν σιγά-σιγά στην αλυσίδα παραγωγής με πολλές συνέπειες στις εργασιακές σχέσεις.

Ταυτόχρονα το 1973 μπαίνουμε στην πετρελαιοκή κρίση, και ο ελληνικός καπιταλισμός έχει πολλά προβλήματα να λύσει μια που η μόνιμη επιλογή του είναι το φθινό εργατικό μεροκάματο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την εκ νέου συμπίεση του εργατικού εισοδήματος και διάφορες μορφές καταπίεσης στις εργασιακές σχέσεις.

Πέρα από παραδοσιακούς κλάδους, όπως η κλωστοϋφαντουργία, αναπτύχθηκαν κλάδοι, όπως η συναρμολόγηση οικιακών συσκευών -AEG, ΙΖΟΛΑ, ΠΙΤΣΟΣ, ως αποτέλεσμα μαζικής παραγωγής, στην οποία το πολυεθνικό κεφάλαιο επέλεξε η συναρμολόγηση να γίνεται στη χώρα μας. Μαζί μ' αυτό, όμως, αναδεικνύεται μια καινούργια μορφή εργάτη, ο εργάτης αλυσίδας που έχει κάποια διαφορετικά χαρακτηριστικά από τον παλιό εργάτη. Επειδή είναι ανειδίκευτος δεν χρειάζεται προϋπηρεσία, είναι νέος και δεν έχει γνωρίσει την καταπίεση του παλιού εργάτη, δεν νοιώθει οργανικό μέρος της επιχείρησης, μισεί τη δουλειά γιατί είναι ρουτινιάρικη και εντατικοποιημένη. Ταυτόχρονα δεν ανήκει στη παλιά εργατική τάξη από πλευράς κουλτούρας, είναι πιο εξεγερμένος και ταυτόχρονα χωρίς συνδικαλιστική παράδοση.

2. « Οι οικοδόμοι και πάλι στο προσκήνιο », περιοδικό «Ρήξη», Νο 4, Ιούνης 1980, σελ. 46-49.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

2.1. ΤΙ ΠΡΟΗΓΗΘΗΚΕ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Βρισκόμαστε στη Μεταπολίτευση όπου μόλις η χώρα απαλλάχτηκε από μια εφτάχρονη τυραννία με αποκορύφωμα αντίστασης της νεολαίας την εξέγερση του Πολυτεχνείου. Δυστυχώς όμως το Κυπριακό ήταν ο καταλύτης για να απαλλαγούμε από την Χούντα.

Στην μεταπολίτευση λοιπόν έχουμε μια ριζοσπαστικοποίηση της ελληνικής κοινωνίας με μπροστάρη την ελληνική κυρίως φοιτητική νεολαία που ζητάει ελευθερίες και να καλύψει το χαμένο έδαφος από την εφτάχρονη δικτατορία.

Πρέπει να υποσημειώσουμε ότι παγκοσμίως την περίοδο της Χούντας είχαμε επαναστατικές εκρήξεις σε όλο τον κόσμο, που είχαν σχέση με ένα παγκόσμιο κίνημα ενάντια στον πόλεμο του Βιετνάμ. Ο Μάης του 68 στη Γαλλία, ο αγώνας των εργατών της FIAT στην Ιταλία ερχόντουσαν με καθυστέρηση στην Ελλάδα λόγω Χούντας, αλλά τα πράγματα άλλαξαν άρδην όταν όλοι οι πολιτικοί εξόριστοι, κυρίως φοιτητές, γύρισαν στην Ελλάδα και έστω και με καθυστέρηση μετέφεραν την ευρωπαϊκή άνοιξη στη χώρα μας με νέες επαναστατικές ιδέες.

2.2. Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Με την πτώση της Χούντας, όπως είπαμε και παραπάνω, υπήρξε μια ριζοσπαστικοποίηση όλης της κοινωνίας και των εργαζόμενων που ζήσανε την καταπίεση και την συμπίεση του εισοδήματός τους και αισθάνθηκαν ένα αέρα ελευθερίας να πνέει και νέες ιδέες να κυκλοφορούν ελεύθερα. Δεν θα υπήρχε η δυνατότητα, όμως, για κάτι παραπάνω αν δεν υπήρχαν πολιτικές ομάδες που υποστήριζαν την ανάγκη άλλης συγκρότησης του συνδικαλιστικού κινήματος. Ποιες πολιτικές ομάδες όμως είχαν αυτή την άποψη;

Κατ' αρχάς υπήρχαν πολλές ομάδες της άκρας αριστεράς που υποστήριζαν τέτοιες απόψεις, διαφορετικών ιδεολογικών προελεύσεων, που είχαν επηρεαστεί από το Γαλλικό Μάη, όσο και την Εργατική

Αυτονομία στην Ιταλία με αποκορύφωμα την εξέγερση των εργατών της FIAT, του εργάτη αλυσίδας ή εργάτη-μάζα όπως έλεγαν διάφοροι αριστεροί βιομηχανικοί κοινωνιολόγοι. Από την άλλη ένα κομμάτι του ΠΑΚ επηρεασμένο κι αυτό από το κίνημα της Ιταλίας, κυρίως, διαμόρφωσε παρόμοιες απόψεις. Είναι γνωστή η Ιταλική κουλτούρα των εργοστασιακών συμβουλίων με θεωρητικό τον Αντόνιο Γκράτσι, που οι απόψεις αυτές ήταν γνωστές μια και είχαν εκδοθεί τα βιβλία του.

Παρά όλα αυτά υπήρχαν και στις αυτές τις ομάδες δύο βασικές αντιλήψεις, η μία θεωρούσε ότι πρέπει να υποστηριχτεί αυτό το κίνημα στην κοινωνία και έξω από το εργοστάσιο, ενώ η άλλη θεωρούσε ότι πρέπει να πάνε στα εργοστάσια ως εργάτες να κάνουν πολιτική δουλειά με τους εργάτες, να μείνουν σε λαϊκές συνοικίες για να προσεγγίσουν και με αυτόν τον τρόπο την εργατική τάξη.

Ήταν μια άποψη εργατίστικη όπως λέγανε τότε, οι Μαιικής προέλευσης, από τη φράση του Μάο "να υπηρετούμε το λαό". Αντίληψη που έχει αποτυπωθεί στο μυθιστόρημα του Ρομπέρ Λινάρ " Αυτός που ήρθε από έξω ", δηλαδή ο εγκατεστημένος(3). Περιγράφει ο συγγραφέας την εμπειρία του όταν πήγε να κάνει πολιτική δουλειά σε ένα εργοστάσιο. Παρακαταθήκη σε μια τέτοια αντίληψη ήταν και το βιβλίο του Νάνι Μπαλεστρίνι " Τα θέλουμε όλα " που περιγράφει όλο τον αγώνα των εργατών της FIAT. (4)

3. Ρομπέρ Λινάρ: « Αυτός που ήρθε από έξω », Εκδόσεις Στοχαστής.

4. Νάνι Μπαλεστρίνι : « Τα θέλουμε όλα», Εκδόσεις Στοχαστής. Σ' αυτό το βιβλίο ο Μπαλεστρίνι, μιλάει για ένα Νέο από το Νότο που πηγαίνει εργάτης στη FIAT, και μέσα από την εμπειρία του εργάτη μαθαίνουμε για τον τρόπο οργάνωσης της παραγωγής στη FIAT, την αλυσίδα παραγωγής, καθώς και το κίνημα της περιόδου, κυρίως των αριστεριστικών οργανώσεων της Ιταλίας.

2.3. Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΟΥ- Ο ΑΝΤΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 330/76

Αν θέλουμε να κάνουμε μια περιοδολόγηση του κινήματος του εργοστασιακού συνδικαλισμού, θα το χωρίζαμε σε τρεις περιόδους:

Φθινόπωρο 1974 - Άνοιξη 1975 έχουμε τις πρώτες κινήσεις, τη δημιουργία εργοστασιακών επιτροπών, και τέλος " άγριες απεργίες " όπως στη Νάσιοναλ-Καν και την Εσκιμό. Σημειωτέον πως η απεργία της Νάσιοναλ-Καν ήταν η πρώτη απεργία που ξέσπασε.

Άνοιξη 1975- Μάης 1976 η περίοδος της ακμής των εργοστασιακών σωματείων, με ρωμαλέους απεργιακούς αγώνες, αμφισβήτηση του διευθυντικού δικαιώματος, στοιχεία εργατικού ελέγχου. Αναφέρουμε ενδεικτικά τις εταιρείες, ΜΕΛ, Πίτσος, ΙΤΤ, Ιζόλα, Λάρκο, Πετζετάκης, και προσπάθεια συντονισμού και ενοποίησης των αγώνων.

Μετά τον αντεργατικό Ν. 330/76 και μέχρι το τέλος του 1977 χτυπιούνται τα περισσότερα σωματεία, όπως ΜΕΛ και ΙΖΟΛΑ, και απολύονται εκατοντάδες συνδικαλιστές.

Το καλοκαίρι του 1979, μετά από σκληρούς και μακροχρόνιους αγώνες, χτυπιούνται και πέφτουν, Μαντέμ- Λάρκο, Ντόιτς, Πίτσος.

Με απολύσεις 15.000 συνδικαλιστών απάντησε το κεφάλαιο στην καταστολή του εργοστασιακού συνδικαλισμού. Κατέστρεψε μια Εργατική Πρωτοπορία που όμοια της δεν πρέπει να ξαναείχε το εργατικό κίνημα. Στη συνέχεια οι αγώνες ήταν αμυντικοί Να ξαναγυρίσουν οι απολυμένοι ήταν το αίτημα, αναγνώριση της ήττας.(5)

5. «Το Εργοστασιακό Κίνημα», Έκδοση ΟΒΕΣ, Αθήνα 1984, σελ.4-6.

Στα εργοστάσια βασιλεύει η καταστολή, η τρομοκρατία, οι απολύσεις για συνδικαλιστικούς λόγους.

Η γενιά των συνδικαλιστών της περιόδου 1975-1977 έχει απολυθεί από τα μεγάλα εργοστάσια και γι αυτό τα συνδικαλιστικά σωματεία δεν έχουν προσανατολισμό.

Η βιομηχανική εργατική τάξη πλησιάζει, μέσα απ' την ανάπτυξή της την τελευταία 20ετία, στο μισό της συνολικής εργατικής τάξης, η δε εργατική τάξη έφτασε το 35-40% του συνολικού ενεργού πληθυσμού, πράγμα που σημαίνει πως θα παίζει κεντρικό ρόλο τα επόμενα χρόνια.⁽⁶⁾

2.4. Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Η υψηλότερη αξία της εργατικής δύναμης στην Αθήνα, η υψηλότερη αξία της γης και η επαναστατική ατμόσφαιρα της Αθήνας, οδήγησαν την αστική τάξη σε μια αργή αλλά σταδιακή αποκέντρωση.

Ξεκίνησε μεταφέροντας τα εργοστάσια απ' την Αθήνα στην Αττική, και στη συνέχεια στη Βοιωτία και την Κορινθία.

Μέχρι το 1969 στην Αθήνα συγκεντρώνονται οι μεγάλες βιομηχανίες, 35,5% των καταστημάτων και 51% της απασχόλησης.

Την περίοδο 1970-1974, το 45% των νέων καταστημάτων πάνω από 10 άτομα είναι στην Αθήνα, αλλά μόνο το 36,7% της απασχόλησης. Τα μεγάλα εργοστάσια φεύγουν στην επαρχία και στην Αττική συγκεντρώνονται μικρές καταναλωτικές βιομηχανίες.

6. «Το Εργοστασιακό Κίνημα», Έκδοση ΟΒΕΣ, Αθήνα 1984, σελ.4-6.

Το 1977 ιδρύθηκαν σ' όλη τη χώρα 902 νέες βιομηχανικές επιχειρήσεις, με συνολική κινητήρια δύναμη 90.483 ίππους, 375 (41,5% του συνόλου) στην περιφέρεια της Αθήνας, με κινητήρια δύναμη 18.913 ίππους (20,9%).

Οι επεκτάσεις παλαιών επιχειρήσεων, ήταν το 1977, 551 και πρόσθεσαν 67.563 ίππους κινητήριας δύναμης. Απ' αυτές στην περιοχή της πρωτεύουσας έγιναν 244 (44,3%) και προστέθηκαν 12.686 ίπποι (18,6%). Δηλαδή και οι επεκτάσεις είναι ακόμα μικρότερες στην Αθήνα και αναπτύσσεται μια μικρή καταναλωτική βιομηχανία.

Τα εργοστάσια που αποτέλεσαν τον πυρήνα του εργοστασιακού εργατικού κινήματος "αποκεντρώθηκαν". Η Ιζόλα μετακόμισε στη Θήβα, ο Πίτσος απόλυσε το 70% του προσωπικού, τα Ναυπηγεία Ανδρεάδη πάνω από 50%, ενώ η Βιαμάξ που ήταν σε φάση επέκτασης ανέπτυξε τα εργοστάσια στη Θεσσαλονίκη και τη Λάρισα.⁽⁷⁾

2.5. ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Οι εργάτες των μεγάλων εργοστασίων και των ορυχείων είναι στην πλειοψηφία τους αγροτικής προέλευσης με μεγάλο ποσοστό γυναικών. Δεν υπήρχε μια προλεταριακή συνείδηση, ούτε ένα πολιτικό επίπεδο που θα πολιτικοποιούσε τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις, επίσης το επίπεδο της οργάνωσής τους το έβλεπαν μέσα στα όρια του εργοστασίου και όχι έξω απ' αυτό.

Οι διεκδικήσεις λοιπόν είχαν το στόχο να καλυφθούν οικονομικές ανάγκες και αυτό επετεύχθη, (αυξήσεις 40% σε σταθερές τιμές, δηλαδή χωρίς τον πληθωρισμό).

7. « Ο Μεγάλος απόν, η κρίση του εργατικού κινήματος », περιοδικό «Ρήξη», Νο 4, Ιούνιος 1980, σελ. 41-46.

Η αδυναμία ενός διεργοστασιακού συντονισμού, και στη συνέχεια μιας διεργοστασιακής οργάνωσης, έθεσε όρια στο διεκδικητικό πλαίσιο, αλλά απ' την άλλη διευκόλυνε την καταστολή απ' την πλευρά της εργοδοσίας.

Η βιομηχανική εργατική τάξη στην Ελλάδα, από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη διαχύθηκε σε ολόκληρη τη χώρα. Ενώ για παράδειγμα η Αθήνα το 1969 είχε το 50% της βιομηχανικής απασχόλησης, η Θεσσαλονίκη, μαζί με Βοιωτία, Κορινθία και Πέλλα είχε το 15%. Στην περίοδο 1970-1974 η Αθήνα είχε το 36,8% της απασχόλησης στα νέα εργοστάσια, ενώ οι 4 νομοί το 36,4 %. Βλέπουμε λοιπόν μια αντίθετη πορεία, από την Αθήνα προς την περιφέρεια.

Οι λόγοι είναι πολλοί, εδώ να δούμε πως ένας απ' τους στόχους είναι η αποδυνάμωση του εργοστασιακού συνδικαλιστικού κινήματος. Έχουμε και το παράδειγμα της Ιταλίας, που ο γιγαντισμός των εργοστασίων οδήγούσε σε πολύ ισχυρά συνδικάτα όπως της ΦΙΑΤ. Η διάσπαση των εργοστασίων οδήγησε και στην αποδυνάμωση των Συνδικάτων. Απ' την άλλη στην Αθήνα η βιομηχανική εργατική τάξη επηρεαζόταν απ' το πολιτικό κλίμα της Αθήνας που ήταν ριζοσπαστικό, υπήρχε κίνηση ιδεών, και υπήρχε συμπαραστάση στους αγώνες τους από πολλές πολιτικές ομάδες, κυρίως της άκρας αριστεράς.

Στην περιφέρεια η εργατική τάξη είναι απομονωμένη π.χ. Οινόφυτα, και ταυτόχρονα μεγαλώνει η απόσταση του τόπου εργασίας και του τόπου κατοικίας. Χάνει λοιπόν πολύ χρόνο στις μετακινήσεις. Η βιομηχανική εργατική τάξη λοιπόν διαχέεται σε όλη την Ελλάδα, ενώ πρώτα ήταν συγκεντρωμένη στα αστικά κέντρα. Αποχτάει, λοιπόν, μια κεντρικότητα σε σχέση με τις άλλες ομάδες των εργαζομένων, αφού πια καλύπτει όλη την Ελλάδα. Είναι λοιπόν ένα στοίχημα, αν θα μπορέσει να παίξει έναν κεντρικό ρόλο στις διεκδικήσεις των εργαζόμενων την περίοδο που έχουμε μπροστά μας.

Ένα άλλο στοιχείο που διαφοροποιεί αυτή την τάξη σε σχέση με το παρελθόν, είναι η διαφοροποίηση των αναγκών. Ενώ πρώτα η προέλευση τους ήταν αγροτική, και άρα είχαν τις ανάγκες του χωριού, πλέον η βιομηχανική εργατική τάξη αποχτάει μια μονιμότητα και ταυτόχρονα

έχει τις ανάγκες της πόλης. Έτσι το φτηνό μεροκάματο το διαδέχεται μια περίοδος που υπάρχει αγώνας για μεγαλύτερο μεροκάματο για να μπορούν να καλυφθούν ανάγκες για Υγεία, Μόρφωση, Πολιτισμό.(8)

2.6. ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Το κίνημα αυτό είχε ανατρεπτικά χαρακτηριστικά, αμφισβητούσε έμπρακτα το Διευθυντικό Δικαίωμα, στην ουσία αμφισβητούσε την εξουσία του Αφεντικού μέσα στο Εργοστάσιο. Παρέμβαινε σε θέματα εντατικοποίησης της δουλειάς, σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας, στη μείωση του χρόνου εργασίας, στην αύξηση του μεροκάματος. Προέβαλε την επιθυμία να Αυτοδιαχειριστεί αυτά τα Εργοστάσια.

Συνδέθηκε με την Κοινωνία και ζήτησε συμπαράσταση την οποία βρήκε. Έγιναν άπειρες συναυλίες Συμπαράστασης, για ενίσχυση των Απεργιακών Ταμείων, άπειρες Κινητοποιήσεις Συμπαράστασης του Αγώνα τους από Επιτροπές Συμπαράστασης.

Κάνανε για μεγάλο χρονικό διάστημα Καταλήψεις Εργοστασίων, Πρωτότυπες Κινητοποιήσεις, όπως η πορεία των Απεργών της ΜΕΛ, από τη Θεσσαλονίκη στην Αθήνα, βγάζανε εφημερίδες για να ευαισθητοποιήσουν τους πολίτες, όπως η εφημερίδα της ΜΕΛ.

Παρ' όλα αυτά πρέπει να πούμε, πως αυτό το κίνημα δεν είχε προοπτική να νικήσει, γιατί δεν υπήρχε το Πολιτικό Κίνημα, ένα κόμμα που θα πολιτικοποιούσε αυτό το κίνημα, θα ευαισθητοποιούσε ένα κομμάτι της Κοινωνίας και θάφθανε στη Νίκη. Έλειπε, όπως λέμε στην Πολιτική, ο Υποκειμενικός Παράγοντας.(9)

8. « Ο Μεγάλος απών, η κρίση του εργατικού κινήματος », περιοδικό «Ρήξη», Νο 4, Ιούνης 1980, σελ. 41-46.

9. Ένας Απολογισμός, περιοδικό Συμβούλια Νο 2, Αθήνα 1983, σελ. 7-11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΕΡΓΙ- ΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

3.1. Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΗ NATIONAL CAN ΗΤΑΝ Η ΑΡΧΗ

Μια σημαντική απεργία της περιόδου , αν όχι η σημαντικότερη, ήταν η απεργία στην εταιρία ΠΙΤΣΟΣ. Θα ήταν παράλειψη, όμως, να μην πούμε δύο λόγια για την απεργία στη NATIONAL CAN, στην Ελευσίνα, που ήταν η πρώτη απεργία που έγινε με συμμετοχή και πακιστανών εργατών. Διαβάζουμε απ' το χρονικό του αγώνα που παρατίθεται στο Παράρτημα.

4-10-74. «Ξεσπά η απεργία στην National Can στην Ελευσίνα. Η πρώτη απεργία μετά την μεταπολίτευση. Η απεργία ξεσπά μετά την απόλυση του εργάτη Δημουλέα. Όλοι οι έλληνες εργάτες κατέβηκαν σε απεργία, μαζί τους και οι πακιστανοί εργάτες. Λίγο πριν την απόλυση του Δημουλέα είχε προετοιμαστεί το έδαφος για την πραγματοποίηση της γενικής συνέλευσης των εργατών όπου θα συζητούνταν τα προβλήματα τους. Η εργοδοσία προσπαθεί να λύσει την απεργία με κάθε τρόπο. Στο πλευρό της εργοδοσίας στέκεται ένας εργάτης μέλος του ΚΚΕ και ο γραμματέας του Εργατικού Κέντρου Ελευσίνας , παράλληλα δημιουργείται επιτροπή συμπαράστασης στους απεργούς». (10)

3.2. ΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΠΙΤΣΟΥ ΝΙΚΗΘΗΚΑΝ-ΕΝΑΣ ΑΠΟΛΟ- ΓΙΣΜΟΣ

Οι εργάτες του Πίτσου νικήθηκαν. Τελικά, μετά από 6 μήνες του σκληρότερου απεργιακού αγώνα που έχει δοθεί μετά τη μεταπολίτευση, η ΖΗΜΕΝΣ, ο ΣΕΒ και η κυβέρνηση κέρδισαν. Το εργοστασιακό σωματείο του Πίτσου, μετά από 5 χρόνια, ηττήθηκε κι αυτό ακολουθώντας άλλα εργοστασιακά σωματεία που γνώρισαν τα τελευταία χρόνια παρόμοια τύχη.

Ενώ από την πλευρά της η εργοδοσία αμετώπισε τον Πίτσο ως βασικό πεδίο αντιπαράθεσης με το σύνολο της εργατικής τάξης, και η ταχτική τους ήταν αντίστοιχη, από την πλευρά του εργατικού κινήματος δεν έγινε

10. Αυτόνομη Πρωτοβουλία Πολιτών, Νοέμβρης 1973- Ο Αγώνας συνεχίζεται, Αθήνα, Νοέμβρης 1983, σελ. 69.

κάτι τέτοιο. Το εργατικό κίνημα δε μπόρεσε νά αντιμετωπίσει ανάλογα την επίθεση της εργοδοσίας που εκδηλώθηκε στον Πίτσο. Έτσι οι εργάτες του Πίτσου έμειναν μονάχοι τους να τα βγάλουν πέρα μ' όλη την εργοδοσία και τούς μηχανισμούς της. Ο αγώνας ήταν άνισος, γιατί δεν είναι δυνατό, όταν οι εργάτες του Πίτσου φτάνουν να καταλαμβάνουν τα γραφεία των διευθυντών, όταν κυνηγάνε τους λακέδες του κεφάλαιου, όταν αφηφούν τους νόμους των αφεντικών, να μην υπάρχει κανένα επίπεδο ενότητας της εργατικής τάξης γύρω από έναν αποφασιστικό αγώνα.

Ο αγώνας του Πίτσου έδειξε νέες κατευθύνσεις και μορφές εργατικού ελέγχου:

- α) Σκληρός αγώνας μέσα στο εργοστάσιο. Εκεί δηλαδή που υπάρχει το μάξιμουμ της δύναμης των εργατών ενάντια στο συγκεκριμένο αφεντικό και όχι τυπική απεργία.
- β) Μεταφορά της σύγκρουσης ενάντια στους συγκεκριμένους φορείς και όργανα του κεφάλαιου, διευθυντές, "μηχανικούς", απεργοσπάστες, σύγκρουση που πήρε επιθετικό και αδιάλλακτο χαρακτήρα.
- γ) Κατάχτηση μιας άλλης συνείδησης, επιθετικής, αγωνιστικής, "κλειστό το Νταχάου", "αντίσταση στη βία των αφεντικών", μερικά απ' τα συνθήματα.
- δ) Ξεπέρασμα ενός αγώνα για "αιτήματα" και μεταβολή του σ' έναν αγώνα για εξουσία, για την εξουσία των εργατών στο εργοστάσιο, πάνω στο ρυθμό και τη λειτουργία του.
- ε) Παρά την ήττα, θεμελίωση ενός άλλου παραδείγματος αγώνα, ο Πίτσος αποτέλεσε, τελικά, ένα φραγμό στην εργοδοσία, στην επίθεση τους ενάντια στην εργατική τάξη.

Όταν τα αφεντικά, για να τσακίσουν ένα σωματείο, είναι υποχρεωμένα να χάνουν 500 εκατομμύρια, να γκρεμίζεται η ιεραρχία στο εργοστάσιο, να πασχίζουν 6 μήνες μ' όλες τους τις δυνάμεις ενωμένες για να τους λυγίσουν, αυτό σημαίνει ότι βρήκαν μπροστά τους μια εργατική τάξη δυνατή κι όχι αδύναμη. Σημαίνει πως το κόστος της

επίθεσης ενάντια στους εργάτες είναι μεγάλο. Άρα τ' αφεντικά, κι αυτό είναι ένα μάθημα που πήραν στον Πίτσο, καταλαβαίνουν ότι υπάρχουν όρια στην επίθεση που μπορούν να κάνουν στους εργάτες. Μ' αυτή την έννοια, ο αγώνας των εργατών του Πίτσου είχε και στοιχεία νίκης για τους εργάτες, παρόλη την άμεση ήττα.(11)

3.2.1. ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΣΤΟΝ ΠΙΤΣΟ

Δυόμιση μήνες μετά την αρχή του αγώνα στον Πίτσο, στις 2 Ιούλη, η πάλη περνάει σε μια νέα φάση. Η εταιρία σταματάει το λόκ-αουτ και καλεί τους εργάτες να ξαναρχίσουν τη δουλειά, χωρίς όμως να υποχωρεί καθόλου στα αρχικά αιτήματα Έτσι, μετά από μια μέρα, οι εργάτες αρχίζουν 3ωρες στάσεις και μείωση παραγωγής.

Τώρα πια τα πράγματα οδηγούν σε νέα κλιμάκωση. Αρχίζει η ουσιαστική φάση του αγώνα.

Μετά από χρόνια, η ΖΗΜΕΝΣ προχωράει πια σε απολύσεις στα ίσα.

Την πρώτη μέρα των στάσεων (3 Ιούλη), στέλνουν τις πρώτες απολύσεις. Φυσικά, ανάμεσα στους πρώτους απολυμένους είναι και οι "εξτρεμιστές", όπως έλεγαν κάποιους.

Όμως την επόμενη μέρα, οι 5 απολυμένοι κάνουν κάτι πού έχει πολύ καιρό να γίνει σ' εργοστάσιο. Μπαίνουν μέσα, παρά την παρουσία της αστυνομίας. Όμως νέα αντίθεση ξεπηδάει. Στην πόρτα εμποδίζουν δυο εργάτες ακόμα να μουν μέσα στο εργοστάσιο, χωρίς να τούς έχει έρθει απόλυση.

Όμως και πάλι αυτή η απόπειρα δε μένει έτσι. Ο ένας από τούς δυο, την ώρα της στάσης, πηδάει από τα κάγκελα μέσα στο εργοστάσιο. Οι αστυνομικοί που βρίσκονται μέσα στο εργοστάσιο παρεμβαίνουν

11. «Πίτσος: Μια αποφασιστική αντιπαράθεση », περιοδικό « Ρήξη », Νο 1, Αθήνα 1979, σελ. 16-22.

και μετά από αψιμαχία τον πιάνουν. Τον πηγαίνουν στο τμήμα, αλλά μετά από κάποια ώρα υποχρεώνονται να τον αφήσουν ελεύθερο.

Μέσα στο εργοστάσιο βγαίνει ελάχιστη παραγωγή. Ούτε το ένα πέμπτο της κανονικής. Δεν πρόκειται για στάσεις τυπικές τρίωρες και μετά δουλειά. Την επόμενη μέρα, 5 Ιούλη, απολύεται όλη η διοίκηση του σωματείου. Έτσι αρχίζει μια διαδικασία αγώνα που οι όροι του είναι καθαροί. Νίκη του ενός ή του άλλου, συμβιβασμός δε χωράει. (12)

3.2.2. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Οι απολύσεις αυξάνονται συνεχώς, όμως μέσα στο εργοστάσιο η παραγωγή γίνεται όλο και πιο αναιμική. Κάθε νέα απόλυση γεννάει όλο και μεγαλύτερη αποφασιστικότητα στους εργάτες. Οι απολυμένοι, που μέσα στον Ιούλη φτάνουν και ξεπερνάνε τους 100, έχουν ολοκληρή τη συμπάρασταση των συντρόφων τους που δουλεύουν μέσα. Κάθε Παρασκευή μαζεύονται από τους μέσα χρήματα για τους έξω. Οι απολυμένοι δεν είναι ξεκομμένοι από τους μέσα. Τόσο στη διάρκεια των στάσεων, που τους χωρίζουν μόνο τα κάγκελα, όσο και στη διάρκεια της "δουλειάς" που βγαίνουν, πληροφορούν τους έξω, τους φέρνουν καφέ, κλπ. Κι αυτό είναι πολύ σημαντικό. Φτιάχνεται ένα κλίμα όπου μέσα και έξω νοιώθουν το ίδιο και μάλιστα πολλοί λένε, μακάρι να μας απολύσει κι εμάς ώστε να βρεθούμε έξω. Γι αυτό και οι προσπάθειες των αφεντικών στρέφονται στο σπάσιμο αυτής της ενότητας, στο διώξιμο των έξω. Από τη μια η αστυνομία προσπαθεί να διώχνει τους απολυμένους από τον χώρο του εργοστασίου, από την άλλη η ΖΗΜΕΝΣ κάνει ότι μπορεί για να σπάσει την φυσική ενότητά τους με τους μέσα.

Αρχίζει να φτιάχνει το Νταχάου. Στην αρχή η εργοδοσία βάζει λαμαρίνες στα κάγκελα και συρματοπλέγματα από πάνω. Φυσικά όλα αυτά δεν εμποδίζουν τίποτα, γιατί οι εργαζόμενοι ανεβαίνουν πάνω στο πεζούλι. Αργότερα θα βάλει και πλάγιες λαμαρίνες για να μη μπορούν ν' ανέβουν καθόλου. Τότε οι εργάτες παίρνουν από το Δήμο της Νίκαιας μια εξέδρα, την τοποθετούν κι ανεβαίνουν επάνω. Τη στήνουν και τη λύνουν κάθε μέρα. Και κάθε φορά η αστυνομία επιχειρούσε να τους εμποδίσει. Η εξέδρα τελικά στήθηκε χάρη στην εργατική αντίσταση.

12. «Πίτσος: Μια αποφασιστική αντιπαράθεση », περιοδικό «Ρήξη», Νο 1, 1979,σελ. 16-22.

Η δήλωση των υπεύθυνων της εταιρίας ήταν ξεκάθαρη: "Προτιμούμε να κλείσουμε το εργοστάσιο". Και τότε φάνηκε πώς τέτοιες απειλές δεν πιάνανε πια στους εργάτες του Πίτσου.

Με τον ίδιο τρόπο που δεν τους ενδιέφερε να απολυθούν, με τον ίδιο τρόπο δεν είδανε την απειλή των αφεντικών σαν φόβητρο, αλλά, αντίθετα, ως απόδειξη της δύναμής τους. Και το σύνθημά τους ήταν άμεσο: "κλειστό, κλειστό το Νταχάου". Οι εργάτες του Πίτσου είχαν πια αλλάξει το στόχο τους. Τώρα πια σκέπτονται: Ή θα μας πάρει μέσα όλους τους απολυμένους ή ας το κλείσει.

Χίλιοι εργάτες απόρριπταν τη λογική του "φτωχού εργάτη" και έβλεπαν σα νίκη τους το κλείσιμο. Έκφραζαν έτσι, έστω κι αν δε το συνειδητοποιούσαν απόλυτα, μια καινούργια θέση για τα εργατικά μας κίνημα. Οι εργάτες δεν έχουν ανάγκη τ' αφεντικό, αυτός τους έχει ανάγκη. Η διοίκηση, όπως είχε κάνει και σε άλλες περιπτώσεις (για παράδειγμα έκανε ότι μπορούσε να μη γράφονται συνθήματα μέσα στο εργοστάσιο, να μη γιουχάρονται οι διευθυντές και οι απεργοσπάστες, κλπ.) προσπάθησε να εμποδίσει κι αυτό. Δε χώραγε βλέπεις στο "συμβιβασμό" της.(13)

3.2.3. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Όμως, αν τα πράγματα μέσα στο εργοστάσιο έχουν μια δυναμική, "έξω" δεν πάνε καθόλου καλά. Με την έννοια ότι δεν οργανώνεται ούτε προωθείται καθόλου μια δουλειά αλληλεγγύης προς τα έξω. Και εκεί βρισκόταν το αδύνατο σημείο της απεργίας. Ενώ ήταν φανερό ότι για την εργοδοσία εκείνο που μπορούσε να σπάσει την απεργία δεν ήταν η εσωτερική δυναμική, που είχε αποδειχτεί ανεξάντλητη από την πλευρά των εργατών, αλλά η εξωτερική απομόνωση. Σε σχέση μ' αυτό το έξω, ήταν δοσμένο πως η εργοδοσία έβλεπε σα σύνολο την υπόθεση του Πίτσου, ως το αποφασιστικό χτύπημα στα εργοστασιακά σωματεία και, φυσικά, και η κυβέρνηση μαζί τους. Άρα, από τη μια έχουμε σα δεδομένο ότι οι εργάτες του Πίτσου αντιμετώπιζαν ολόκληρο το καθεστώς, απ' την άλλη δεν έγινε σχεδόν τίποτε που να προκαλέσει μια πλατύτερη συμπαράσταση στην απεργία.

13. «Πίτσος μια ιστορική ήττα», περιοδικό «Ρήξη», Νο 2, 1979, σελ. 1-13.

3.2.4. Η ΦΘΟΡΑ

Μετά από λίγες μέρες αναταραχής και μικροδιαδηλώσεων (όπου πέφτει και το σχετικό ξύλο), που όμως εμποδίζονται από τη διοίκηση, αρχίζει μια μακρόχρονη περίοδος φθοράς. Μια περίοδος που κράτησε κοντά ένα μήνα. Αρχικά απολύονται άλλοι 70 και οι απολυμένοι ξεπερνάνε τους 200. Μέσα στο εργοστάσιο, στο βαθμό που εμποδίζεται η κλιμάκωση, τ' αφεντικά παίρνουν σιγά-σιγά το πάνω χέρι. Οι προκλήσεις τους, όπως το να δουλεύουν οι ίδιοι οι προϊστάμενοι την ώρα της στάσης, περνάνε. Οι απεργοσπάστες αυξάνονται σταδιακά και αρχίζουν να δουλεύουν το απόγευμα. Τελικά ένα κομμάτι της παραγωγής αρχίζει να βγαίνει.

Είναι φανερό πως η εσωτερική δυναμική έχει σχεδόν εξαφανιστεί, εκτός από αναλαμπές. Και οι μέσα ζητάνε από τους έξω να πάρουνε την πρωτοβουλία. Όμως έξω τα πράγματα είναι ακόμα πιο δύσκολα, στο βαθμό που δεν λαμβάνεται καμιά πρωτοβουλία και, αντίθετα, γίνονται συστάσεις στους απολυμένους να πιάσει δουλειά όποιος έχει ανάγκη. Και άλλωστε, στο βαθμό που σπάει η δυναμική "μέσα" στο εργοστάσιο, η απεργία αρχίζει να "ξεχνιέται" ακόμα και από τις εφημερίδες και γίνεται όλο και πιο δύσκολο το έξω.(14)

3.2.5. ΑΠΕΡΓΟΣΠΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ

Όπως είδαμε, μερικές δεκάδες εργάτες, τα απογεύματα έρχονται έξω από το εργοστάσιο και προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τους απεργοσπάστες. Ήδη τους έχουν κυνηγήσει στα αυτοκίνητά τους, από δω κι από κεί. Αυτό γίνεται προσπάθεια να γίνει πιο συστηματικά τα απογεύματα. Συνολικά καμιά πενήνταριά εργάτες νοιώθουν την ανάγκη να δράσουν.

Στις 4 Σεπτέμβρη, το θράσος ενός απεργοσπάστη οδηγεί σε ξύλο. Πιάνονται μερικοί εργάτες και ένας απ' αυτούς βασανίζεται από το δικητή της ασφάλειας του Ρέντη. Επίσης μια εργάτρια που πηγαίνει κουβέρτες στο τμήμα χτυπιέται από τον ίδιο αστυνομικό. Στις 5 Σεπτέμβρη η αστυνομία διώχνει τούς απολυμένους μπροστά από το εργοστάσιο κουβαλώντας κλούβες

14. «Πίτσος μια ιστορική ήττα», περιοδικό «Ρήξη», No 2, 1979, σελ. 1-13.

και ΜΑΤ που μένουν πια μόνιμα εκεί. Και τότε η διοίκηση αποφασίζει να δώσει τη χαριστική βολή. Ξαφνικά, χωρίς να πουν τίποτα σε κανένα, στις 7 Σεπτέμβρη κηρύσσουν "αναστολή της απεργίας για συνομιλίες", μέσα σε συνθήκες αστυνομοκρατίας και τρομοκρατίας μέσα στο εργοστάσιο, δηλαδή για το ουσιαστικό της σπάσιμο.

Η δυσαρέσκεια ανεβαίνει, ακούγεται η λέξη "πουλημένοι" για πρώτη φορά. Μετά από λίγες μέρες η αναστολή παίρνεται και όπου τελικά, σε συνέλευση που παρόλα αυτά συμμετέχουν 500 άτομα και επικρατεί τρομερός ενθουσιασμός, αποφασίζεται απεργία.(15)

3.2.6. ΔΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

Γίνεται η δίκη του σωματείου για παράνομη απεργία. Νέες ... ελπίδες. Αν το δικαστήριο... Κι όμως, πάνω από 250 άτομα έρχονται στη δίκη, μέσα στους διαδρόμους και στο δρόμο "περιποιούνται" όσο μπορούν τους λακέδες των αφεντικών, κάνουν και διαδήλωση στο Πειραιά.

Φυσικά το δικαστήριο καταδικάζει το σωματείο. Και αρχίζει να μπαίνει μέσα στο εργοστάσιο κι άλλος κόσμος, με βάση τη γραμμή να μπούμε μέσα για να μη χαθεί η κατάσταση. Η απεργία σβήνει. Αλλά εκατοντάδες εργάτες έχουν φύγει πια από το εργοστάσιο. Σε μια από τις τελευταίες συγκεντρώσεις, στη λεωφόρο Θηβών, ένας εργάτης σηκώνεται και μιλάει. Μιλάει για πρώτη φορά. Αλλά εκείνη τη στιγμήμίλαγε η εργατική τάξη. Μιλάει για το ότι ακόμα και οι τρακόσοι που έχουν απομείνει μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα. Μιλάει για τις παρατάξεις που είδαν όλοι ότι δεν κάνουν τίποτε. Μιλάει για το νόημα του αγώνα. Αυτού του αγώνα που οι εργάτες του Πίτσου θα συνεχίσουν αλλού. Γιατί μετά από 6 μήνες αγώνα και ξεπουλήματα, και οι "τρακόσοι" δε θα μπορέσουν στον Πίτσο. Αλλού πια....(16)

15. «Πίτσος μια ιστορική ήττα», περιοδικό «Ρήξη», Νο 2, 1979, σελ. 1-13.

16. Στο ίδιο, σελ. 1-13.

3.2.7. ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΙΤΣΟΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Είναι φανερό απ' όσα ήδη αναφέραμε, όπως και απ' όλη την ιστορία των αγώνων του Πίτσου, πως έχουμε να κάνουμε μ' ένα εργοστάσιο που έφτασε σε ένα επίπεδο αγώνων πρωτοπόρο εκείνη την περίοδο.

Στα πέντε χρόνια αγώνα των εργοστασιακών σωματείων σε κανένα εργοστάσιο δεν είδαμε να σχηματίζεται μια εργατική πρωτοπορία με μια κάποια σταθερότητα και συνέχεια. Και εδώ έχουμε να κάνουμε με ένα αποφασιστικό πρόβλημα. Με το πρόβλημα του ίδιου του επιπέδου των αγώνων του εργοστασίου, με τα όρια της συνείδησης που διαμόρφωνε. Και είναι φανερό πως σε μια φάση αγώνων που το κέντρο βρισκόταν μόνο στο εργοστάσιο, που ο χαρακτήρας των αγώνων δεν ξεπέραγε χοντρικά ορισμένα οικονομικά αιτήματα, που ακόμα δεν είχαν αναπτυχθεί αγώνες ενάντια στην ιεραρχία, για συνθήκες δουλειάς, ατυχήματα, και, το σπουδαιότερο, που δε μπόρεσαν να υπάρξουν αγώνες που να ξεπερνάνε το ατομικό εργοστάσιο, είναι φανερό ότι το επίπεδο συνείδησης που διαμορφώνονταν δε μπορούσε να ξεπεράσει ορισμένα όρια. Κι αυτά ήταν τα όρια της εργατικής πρωτοπορίας που διαμορφώθηκε τα πρώτα χρόνια στα εργοστάσια:

- 1). Δημιουργία του σωματείου,
- 2). Πάλη ενάντια στις απολύσεις,
- 3). Μεροκάματα.

Τα όρια αυτής της φάσης έχουν αρχίσει μόλις να φαίνονται τα τελευταία χρόνια και δεν είναι εύκολο να ξεπεραστούν. Έτσι σ' όλους τους τελευταίους αγώνες, που απαιτούσαν μια πρωτοπορία που να ξεπερνάει αυτό το επίπεδο, ήταν χαρακτηριστική η αδυναμία του εργατικού κινήματος να προχωρήσει πιο πέρα.

Η κατάσταση στον ΠΙΤΣΟ ήταν σχετικά διαφορετική. Είχαμε ένα εργοστάσιο που για 5 χρόνια δε λύγισε, ένα εργοστάσιο όπου, μέσα από

αλληπάλληλους αγώνες, δημιούργησε ένα ανώτερο επίπεδο συνείδησης, από το επίπεδο του υπόλοιπου εργατικού κινήματος. Και υπήρχαν μέσα στο εργοστάσιο και μερικά στοιχεία της άκρας αριστεράς, που δεν ήταν περιθωριακά. Γιατί λοιπόν εδώ δεν είχαμε τη δημιουργία μιας τέτοιας σχετικά μαζικής εργατικής πρωτοπορίας;

Εδώ θα πρέπει να δούμε την ιδιομορφία του Πίτσου. Ο Πίτσος ήταν ένα εργοστάσιο σχετικά μεγάλο (1.200 εργάτες), κι όχι όπως τα περισσότερα ελληνικά εργοστάσια με 200-500 εργάτες. Ταυτόχρονα, μέσα στο εργοστάσιο, με 5 χρόνια αγώνες, είχε κατακτηθεί τόσο ένα σχετικά υψηλό μισθολογικό επίπεδο όσο και αρκετές εγγυήσεις (ενάντια στην απόλυση, πολλά διαλείμματα, πολύ χαμηλότεροι ρυθμοί δουλειάς). Και όλα αυτά είχαν κατακτηθεί μέσα από τη μορφή Σωματείο.

Αυτή η πραγματικότητα έκανε τους εργάτες του Πίτσου να βρίσκονται μέσα στο εργοστάσιο που δε συγκρινόταν με τα υπόλοιπα, απ' όλες τις απόψεις. Αυτή η αναντιστοιχία με το υπόλοιπο εργατικό κίνημα και τις συνθήκες δουλειάς των υπόλοιπων εργατών, που τα τελευταία 2 χρόνια ήταν εξαιρετικά μεγάλη, επέτρεπε ένα προχώρημα της συνείδησης του σύνολου των εργατών (ή τουλάχιστον της πλειοψηφίας τους), χωρίς να χρειάζεται ή να μπαίνει πρόβλημα κάποιου επόμενου βήματος, κάποιου ξεχωρίσματος μιας σημαντικής πρωτοπορίας. Μπορούμε νά πούμε ότι οι εργάτες του Πίτσου ήταν σα σύνολο μια εργατική πρωτοπορία για όλο το εργατικό κίνημα. Μέσα σε συνθήκες που στα υπόλοιπα εργοστάσια αυξάνονταν η εντατικοποίηση, οι απολύσεις, κλπ., ο Πίτσος φάνταζε σα μια όαση αυξημένης εργατικής εξουσίας και δικαιωμάτων. Έτσι, με βάση τις συνολικές συνθήκες της εργατικής τάξης και του εργατικού κινήματος, δεν υπήρχε καμιά αναγκαιότητα για κάποιο βήμα παραπέρα.

Επιπλέον και το έξω από το εργοστάσιο, δηλαδή η γενική πολιτική κατάσταση, δεν ευνοούσε μια τέτοια συνειδητοποίηση. Ακόμα περισσότερο, μάλιστα, που η συνείδηση ενός ισχυρού και μεγάλου σωματείου μέσα στο εργοστάσιο δεν δημιουργούσε την ανάγκη για την αναφορά προς τα έξω. Ο καθένας που ψάχνει για κάτι έξω από το χώρο του, έξω από την δουλειά του, το κάνει μόνο όταν νοιώθει ότι το μέσα δεν αρκεί, δε μπορεί να τον καλύψει. Και οι εργάτες του Πίτσου ένοιωθαν πως ήταν τόσο δυνατοί μέσα, ώστε η εξωτερική τους πολιτικοποίηση δεν ξεπέραγε μια απλή στροφή προς τα αριστερά και

μια αφηρημένη αναφορά στα αριστερά κόμματα. Έτσι, τους "εξτρεμιστές" μέσα στο εργοστάσιο, οι εργάτες τους εκτιμούσαν, τους θεωρούσαν πρώτους στους αγώνες, τους πιο αλύγιστους υπερασπιστές των εργατικών δικαιωμάτων, αλλά δεν έβλεπαν το λόγο για τον οποίο θα πήγαιναν μαζί τους. Η στάση τους αυθόρμητα ήταν: "Μας χρειάζονται και οι εξτρεμιστές αλλά μας χρειάζεται και μια ρεφορμιστική διοίκηση πού, έστω κάτω από πιέσεις, τελικά εξασφαλίζει τα δικαιώματα και τις κατακτήσεις μας".

Αυτή η κατάσταση, της ύπαρξης μιας "μαζικής πρωτοπορίας" και της αδυναμίας να δημιουργηθεί μια πρωτοπορία άλλου τύπου, επρόκειτο να μπει σε κρίση μόνο μέσα από την ήττα. Έπρεπε να φανεί, μέσα από την απεργία, το τι μπορεί να δώσει μια ρεφορμιστική ηγεσία, να φανεί το τι σημαίνει η απομόνωση από το υπόλοιπο εργατικό κίνημα, να φανεί ο ρόλος των κομμάτων και των παρατάξεων, για να αρχίσουν να μπαίνουν τα πρώτα ερωτήματα. Μόνο μέσα από την αντίθεση, μόνο μέσα από την αντιμετώπιση άλυτων άμεσα προβλημάτων, μπορούν να μπου οι βάσεις για το πέρασμα σ' ένα ανώτερο επίπεδο.

Και πραγματικά άρχισε πια να μπαίνει ένας άλλος προβληματισμός. Για πρώτη φορά φάνηκε τι σημασία είχε η αντιμετώπιση των απεργοσπαστών και τι ρόλο έπαιξε η διοίκηση. Φάνηκε τι σημασία είχε η σύνδεση με το υπόλοιπο εργατικό κίνημα και τι ρόλο παίζουμε τα κόμματα. Έτσι οι εργάτες, που στην αρχή βλέπανε τους βουλευτές σαν πολύ συμπαθητικά άτομα, που έρχονται να τους βοηθήσουν, στο τέλος λέγανε: "Γιατί δε μας δίνουν το μισό τους μισθό"! Απόκτησαν συνείδηση λίγο για το ρόλο του βουλευτή. Απέναντι στις "παρατάξεις" και τα κόμματα, η θέση τους ήταν "Τι τις θέλουν τις συγκεντρώσεις στο Ακροπόλ και δεν έρχονται εδώ πέρα; Τι τον κάνουν αυτό τον κόσμο πού κατεβάζουν;" Πριν, όλα αυτά τα πράγματα τους ήταν ξένα. Τώρα άρχισαν να μπαίνουν στο νόημα.

Και αυτή η δημιουργία συνείδησης δημιουργεί πρόβλημα, πηγαίνουν στα άλλα εργοστάσια, σε άλλες δουλειές και εκεί ή τους διώχνουν αμέσως μόλις ακούνε Πίτσο, ή όπου δουλεύουν αρχίζουν αμέσως τις διαμαρτυρίες, τις φωνές (μάλιστα, σε δυο-τρεις περιπτώσεις κιόλας άρχισαν και κινητοποιήσεις των υπόλοιπων εργατών. Οι εργάτες του Πίτσου που έφτασαν στο "κλειστό το Νταχάου", στο "βία στη βία των αφεντικών", σ' ένα επίπεδο πάλης δηλαδή που ξεπερνάει το παλιό

εργατικό κίνημα, συνειδητοποιούν αυτή την άλλη πραχτική τους, μετά την ήττα.(17)

3.2.8. ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Φάνηκε ξεκάθαρα απ' αυτόν τον αγώνα πως το εργατικό κίνημα φτάνει αυθόρμητα μπρος στην αναγκαιότητα άλλων πραχτικών, που να ανταποκρίνονται στις σημερινές συνθήκες του αγώνα, ενώ από την άλλη η μορφή που είχε το εργοστασιακό εργατικό κίνημα δεν μπορεί να εκφράσει αυτήν την αναγκαιότητα. Όταν δηλαδή χρειάζονται αγώνες που για να νικήσουν έχουν ανάγκη:

α. Από ένα επίπεδο οργάνωσης και συνείδησης που να ξεπερνάει την παλιά μορφή, δηλαδή τη διοίκηση που κάνει ότι θέλει, που κάνει τις διαπραγματεύσεις και τον αγώνα, ενώ οι εργάτες απλά συμμετέχουν σε μια απεργία, που γίνεται σχετικά "ήσυχα", χωρίς να μπορούν να αντιμετωπίσουν την αστυνομία ή τους απεργοσπάστες.

Σήμερα χρειάζεται κι' έχει φανεί, ανώτερο επίπεδο συμμετοχής των εργατών, πάει να πει και άλλο επίπεδο οργάνωσης. Κι' αυτό είναι δεμένο και με την μορφή των αγώνων. Δεν μπορείς να νικήσεις σήμερα με την παραδοσιακή απεργία . Μόνο με μια διαρκή πάλη, έναν ανταρτοπόλεμο στο εργοστάσιο, που δεν αφήνει στιγμή ήσυχο το αφεντικό, μόνο με απεργίες που ξεπερνάνε την παραδοσιακή τους ησυχία και χτυπάνε σκληρά το αφεντικό και τους λακέδες του. Αυτές οι πραχτικές, που εμφανίστηκαν στον Πίτσο, αλλά μόνο εμφανίστηκαν, απαιτούν άλλη οργάνωση, δεν αρκεί το σωματείο με τη μορφή που είχε δεν αρκεί ένα σωματείο δεμένο απ' τον Ν.330 και την "νομιμότητά" του, που λειτουργεί σαν κεφάλι και σώμα χωριστά. Χρειάζεται οργάνωση των εργατών, στη γραμμή, σε μικρή ομάδα που κάνει συγκεκριμένες δουλειές, συνολικά με κέντρο τη συνέλευση. Παρ' όλα αυτά οι εργάτες του Πίτσου δεν αποτελούν ένα υπόδειγμα, γιατί αυτά τα χρόνια αφού προχώρησαν προς μία πραχτική ανταρτοπόλεμου και ξεκίνησαν νέες πραχτικές, αυτό μένει ανολοκλήρωτο. Τούτο επειδή δεν κατόρθωσαν να ξεπεράσουν την παλιά οργανωτική δομή και άρα την παλιά ηγεσία. Και, φυσικά, δεν ήταν δυνατό ένα εργοστάσιο μόνο του, που ήταν

17. «Πίτσος μια ιστορική ήττα», περιοδικό «Ρήξη», Νο 2, 1979, σελ. 1-13.

ήδη εξαιρετικά προχωρημένο, να λύσει, να δώσει έτοιμη τη λύση γι' αυτά τα προβλήματα. Το ζήτημα πάντως είναι ότι η βάση για μία τέτοια αλλαγή υπάρχει, αφού και οι νέες πραχτικές εμφανίστηκαν σε μαζικό επίπεδο στον Πίτσο.

β. Το δεύτερο αποφασιστικό στοιχείο είναι η ανάγκη πλατύτερης ενότητας του εργατικού κινήματος. Πάει να πει πώς πια δεν αρκεί το κάθε εργοστάσιο να κατεβαίνει μόνο του σε απεργία, και να παλεύει απομονωμένο. Χρειάζεται πλέον να αρχίσει να υπάρχει κάποιο εργατικό μέτωπο, απέναντι στο μέτωπο που ήδη έχουν φτιάξει τ' αφεντικά. Το εργατικό κίνημα δεν μπορεί να τα βγάξει πέρα μένοντας κομματιασμένο.(18)

3.3. Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΟΥ ΠΕΤΖΕΤΑΚΗ ΣΤΗ ΘΗΒΑ

Στη Θήβα ξεκίνησε στις 18 Μάη 1978, μία από τις σημαντικότερες απεργίες της περιόδου, μαζί με τον Πίτσο.

Η απεργία έχει ως κύρια αιτήματα:

- το 40ωρο,
- τη βελτίωση των συνθηκών δουλειάς,
- μια μικρή αύξηση 30 δρχ.
- και την αύξηση του ανθυγιεινού επιδόματος.

Το σημαντικό είναι ότι, όπως λένε οι ίδιοι οι εργάτες, το βασικότερο αίτημά τους, είναι το ωράριο κι οι συνθήκες δουλειάς. Και σε συγκέντρωση που έκαναν στην Αθήνα είπαν πως "το σωματείο έκανε το λάθος μέχρι σήμερα να επιμένει μόνο στα οικονομικά αιτήματα, ενώ τα σημαντικότερα είναι άλλα, είναι η υγεία μας".

Το εργοστασιακό σωματείο του Πετζετάκη, είναι ένα από τα πρώτα

18. «Πίτσος μια ιστορική ήττα», περιοδικό «Ρήξη», Νο 2, 1979, σελ. 1-13.

πού έγιναν στη Θήβα κι έχει μια παράδοση από αγώνες και κατακτήσεις. Την πρώτη φορά που κατέβηκε σε απεργία ήταν το 1975, όταν έγινε η απεργία στο εργοστάσιο της Αθήνας και κράτησε ενάμισυ μήνα. Γύρισε στη δουλειά μόνο και μόνο γιατί σταμάτησε το αθηναϊκό εργοστάσιο. Κι από τότε, με τη δύναμή του, κατόρθωσε να διατηρηθεί στο εργοστάσιο, να εμποδίσει οποιαδήποτε απόλυση, ν' αντιστέκεται στις προσπάθειες για εντατικοποίηση της δουλειάς.

Αλλά ας δούμε τα πράγματα από την αρχή.(19)

3.3.1. ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΑΦΕΝΤΙΚΟ

Ο Αριστόβουλος Πετζετάκις, ο "δημιουργός" της εταιρίας, με το θάνατό του, έδωσε ένα σημαντικό ποσοστό των μετοχών του, στο προσωπικό με βάση την αρχαιότητα και τη θέση στο εργοστάσιο. Φυσικά οι νεώτεροι και ανειδίκευτοι εργάτες δεν παίρνουν σχεδόν τίποτα, ενώ τη μεγάλη συμμετοχή την έχουν οι διευθυντές κι οι ανώτεροι υπάλληλοι. Αυτό το σύστημα αποδείχτηκε αρχικά αποδοτικό. Ακόμα και το σωματείο που δημιουργήθηκε στο εργοστάσιο της Αθήνας, με τον τίτλο "Αριστόβουλος Πετζετάκις", είναι σωματείο που διαχειρίζεται και μετοχές και συμμετέχει και στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας!

Φυσικά κάτι τέτοιο δεν έγινε στο εργοστάσιο της Θήβας που δημιουργήθηκε το 72, ούτε στην εταιρία Θερμοπλάστ πάλι στη Θήβα, που αγόρασε πέρσυ ο Πετζετάκις.

Κι αυτό το σύστημα αποδείχτηκε τουλάχιστον αποδοτικό. Οι εργάτες του εργοστασίου της Αθήνας, κι ακόμα περισσότερο το σωματείο, είχαν μπει στη λογική του "μετόχου". Και η μοναδική απεργία που έγινε το 74-75 στηρίχτηκε σε μεγάλο βαθμό σε αντιθέσεις με τον τότε διευθυντή ενώ ο σημερινός (η κυρία Λούλα Πετζετάκι) σιγοντάριζε τότε κρυφά την απεργία για να ρίξει το Μενέλαο. Σ' αυτά τα χαρακτηριστικά του σωματείου της Αθήνας βοηθούσε πολύ και το γεγονός ότι στο εργοστάσιο της Αθήνας είναι συγκεντρωμένος και μεγάλος αριθμός από υπάλληλους. Κι έτσι, μετά την απεργία του 75, το σωματείο της Αθήνας δεν κουνήθηκε για τίποτα, ούτε για απολύσεις ούτε για την εντατικοποίηση ούτε για πραγματικές αυξήσεις, και οι εργάτες του Πετζετάκι,

19. « Η απεργία του Πετζετάκι στη Θήβα », περιοδικό « Ρήξη », Νο 1, 1979, σελ. 24-26.

από "προνομιούχοι", μεταβλήθηκαν σε εργάτες με σχετικά χαμηλά μεροκάματα (γύρω στις 500 δραχ.) και τα βγάζουν πέρα μόνο με ατελείωτες υπερωρίες. Όσο για το σωματείο, έγινε εντελώς ανύπαρκτο. Κι ο πρόεδρος του σωματείου προβιβάστηκε σε προσωπάρχη!

3.3.2. Η ΤΑΞΙΚΗ ΕΙΡΗΝΗ ΣΠΑΕΙ

Όμως ήρθε ο καιρός να σπάσει η ταξική ειρήνη. Στο εργοστάσιο της Αθήνας, το Μάη, έγιναν εκλογές στο σωματείο (όπου συμμετείχαν 150 εργάτες) και βγήκε νέα διοίκηση που δεν ανήκει στ' αφεντικό. Ο μύθος του εργοστασίου που "ανήκει και στους εργάτες" αρχίζει να σπάει κάτω από την αύξηση της εκμετάλλευσης, την εντατικοποίηση, το χαφιεδισμό.

Αλλά το κύριο χτύπημα το έδωσε το εργοστάσιο της Θήβας. Που ξεκίνησε μια σημαντική απεργία.

Το σωματείο της Θήβας δημιουργήθηκε από την αρχή χωριστά από της Αθήνας, γιατί το σωματείο της Αθήνας ήταν δεμένο με τ' αφεντικά και τις μετοχές. Στη Θήβα, όπου υπάρχουν 300 εργάτες περίπου, δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου υπάλληλοι. Η πλειοψηφία των εργατών είναι από την περιοχή. Από την Αθήνα είναι λίγοι, κι οι περισσότεροι παλιοί, που απ' αυτούς έχουν στρατολογηθεί οι 20 απεργοσπάστες που υπάρχουν στην απεργία. Ένα μεγάλο ποσοστό από τους εργάτες είναι από τα χωριά της Θήβας (150 άτομα περίπου) και όλοι ασχολούνται και με τα χωράφια τους. Αυτοί οι 300 εργάτες κάνουν μια υποδειγματική απεργία.⁽²⁰⁾

3.3.3. ΜΙΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

Η απεργία της Θήβας είναι μια απεργία υποδειγματική από πολλές απόψεις. Κατ' αρχήν από το περιεχόμενό της και τη συνολική της λειτουργία.

α) το κεντράρισμα στις συνθήκες δουλειάς και το ωράριο, είναι σημαντικό μια και ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες του εργατικού κινήματος. Οι εργάτες του Πετρετάκι στη Θήβα κατανόησαν πως σήμερα

20. «Η απεργία του Πετρετάκι στη Θήβα», περιοδικό «Ρήξη», Νο 1, 1979, σελ. 24-26.

δεν είναι δυνατό να σταθεί εργατικό κίνημα και πάλι στο εργοστάσιο, όταν δε στηρίζεται στην πάλη ενάντια στην εντατικοποίηση. Γιατί σήμερα που το εργατικό κίνημα αντιμετωπίζει την ολομέτωπη επίθεση των αφεντικών, τις απολύσεις, την τρομοκρατία, δε μπορεί να υπάρξει αγώνας, αν δε στηρίζεται σε μια βαθύτερη αντιπαράθεση με τα αφεντικά, αντιπαράθεση που βαθαίνει το ιδεολογικό περιεχόμενο του αγώνα. Στη σημερινή φάση, ο εργάτης που ζητάει μόνο αύξηση για να πουλάει σε καλύτερη τιμή τα χέρια του, δε μπορεί να κερδίσει σ' ένα σκληρό αγώνα. Μόνο ο εργάτης που έχει ένα βαθύτερο ιδεολογικό περιεχόμενο στην πάλη του, που προσπαθεί να χτυπήσει και να περιορίσει την ίδια την καπιταλιστική εκμετάλλευση, μπορεί να παλέψει σήμερα. Μόνο ο εργάτης που αποκτάει τη συνείδηση του ανταγωνισμού του με το κεφάλαιο, σε όλο και περισσότερα επίπεδα, μπορεί σήμερα να τα βγάλει πέρα νικηφόρα. Γι' αυτό, ακόμα κι αν γίνεται αγώνας για αυξήσεις, πού όμως δε στηρίζεται σε μια γενικότερη αντίθεση, ούτε κι αυτός μπορεί να κερδίσει.

Οι εργάτες του Πετζετάκι έκαναν κάτι παραπάνω. Έβαλαν, ως κεντρικά αιτήματα, τα αιτήματα της καλύτερευσης της ζωής τους, τις αλλαγές της κατάστασης μέσα στη δουλειά, κι ακόμα περισσότερο έβαλαν σαν κεντρικά τα προβλήματα του εργατικού κινήματος σε όλη την περιοχή και στα υπόλοιπα εργοστάσια του Πετζετάκι. Στη συγκέντρωση που έκαναν στην Αθήνα αυτά και μόνο τα θέματα έβαζαν μπροστά.

β) Η απεργία είναι μια απεργία μαζική και δυναμική. Δείχνει πώς ακόμα και σ' εποχές επίθεσης των αφεντικών η δύναμη του προλεταριάτου είναι πραγματικότητα. Έξω από το εργοστάσιο είναι διαρκώς απεργοί, έχουν γεμίσει το δρόμο με πανώ, έχουν – στήσει τέντες, ζουν σ' ένα κλίμα αγωνιστικό και γιορτινό, γιατί η απεργία είναι ή "γιορτή των εργατών". Χαρακτηριστικό είναι ότι ενώ η διοίκηση του σωματείου ήθελε νά γίνει η απεργία με διακεκομμένη μορφή, 24 ή 48 ώρες έξω, μια μέρα μέσα και μετά πάλι έξω, οι εργάτες διαμαρτυρήθηκαν, (δε θέλανε να ξαναμπούνε στο εργοστάσιο). Σε μια εποχή που η πλειοψηφία των αγώνων γίνεται με τη μορφή των στάσεων μέσα στο εργοστάσιο, μια και είναι δύσκολη η έξοδος από το εργοστάσιο όλου του κόσμου, στη Θήβα τα πράγματα είναι διαφορετικά. Μια μόνιμη "απειλή" για οποιόν "ατακτεί" είναι πως θα του βγάλουν κόκκινη κάρτα και θα τον στείλουν για 24 ώρες μέσα στο εργοστάσιο.

Τη νύχτα, έξω από το εργοστάσιο, οι εργάτες ψήνουν κρέας κι αρνιά . Αλλά φυσικά δεν περιορίζονται σ' αυτά και μόνο. Χιλιάδες προκηρύξεις έχουν μοιραστεί στην περιοχή, έχουν κολληθεί αφίσσες σ' όλα τα χωριά και τη Θήβα. Έξω από τα σπίτια των απεργοσπαστών γράφονται συνθήματα.

Στις 24 του Μάη, τρίτη μέρα της απεργίας, οι απεργοσπάστες πήραν ένα καλό μάθημα. Έφεραν από την Αθήνα μερικούς, κι ανάμεσά τους διάφορους μηχανικούς, μηχανολόγους, κλπ. Πήραν όμως ένα καλό μάθημα από τους εργάτες με γροθιές και κλωτσιές. Και παρόλο που στη συνέχεια κατάφθασε όλη η χωροφυλακή της Βοιωτίας, εισαγγελείς, κλπ., οι "μηχανικοί" πήραν τέτοιο φόβο ώστε δεν τόλμησαν να ξαναπατήσουν.(21)

3.3.4. Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Όμως η απεργία στου Πετζετάκι δεν έχει σημασία μόνο για το εργοστάσιο ή το σύνολο των εργατών του Πετζετάκι. Έχει μεγάλη σημασία για το σύνολο των εργατών και το εργατικό κίνημα της Θήβας.

Η Θήβα έχει μεταβληθεί τα τελευταία χρόνια σε μια από τις μεγαλύτερες σε προλεταριακή συγκέντρωση πόλη στην Ελλάδα. Στα εργοστάσιά της δουλεύουν 15.000 εργάτες. Κι επειδή στη Θήβα βρίσκονται μόνο τα εργοστάσια κι όχι τα γραφεία των επιχειρήσεων, η εκβιομηχάνιση έχει δώσει σε μια περιοχή με αγροτικό χαρακτήρα ένα καινούργιο περιεχόμενο, αγροτικό κι εργατικό όπου πολύ συχνά οι ίδιοι οι αγρότες είναι εργάτες. Επιπλέον με το πέρασμα των χρόνων, όλο και μειώνονται οι εργάτες που ρχονται από την Αθήνα με λεωφορεία στα εργοστάσια της περιοχής και οι εργάτες γίνονται ντόπιοι. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι ότι ο ρόλος της Θήβας, ως βιομηχανικού και προλεταριακού κέντρου, μεγαλώνει. Ένα άλλο στοιχείο είναι ακόμα ότι στην περιοχή δεν υπάρχει καμιά βιομηχανική-βιοτεχνική παράδοση. Έτσι δεν υπάρχει και η πανσπερμία των μικρών βιοτεχνιών που υπάρχει στην Αθήνα και τα άλλα βιομηχανικά κέντρα. Η πλειοψηφία των εργοστάσιων είναι μεσαία εργοστάσια, με 100 έως 500 εργάτες. Επιπλέον, επειδή στην πλειοψηφία τους είναι παραρτήματα επιχειρήσεων της Αθήνας και δεν

21. Η απεργία του Πετζετάκη στη Θήβα, « περιοδικό» Ρήξη, Νο 1 1979, σελ. 24-26.

υπάρχει και ειδικευμένο προσωπικό στην περιοχή, είναι εργοστάσια συναρμολόγησης αυτοματοποιημένα ή λίγο ειδικευμένης εργασίας.

Αποτέλεσμα όλων αυτών των στοιχείων είναι ότι η περιοχή αποτελεί τη βάση ενός προλεταριάτου, βιομηχανικού στη συντριπτική του πλειοψηφία, με χαμηλή ειδίκευση και πού είναι συγκεντρωμένο σε σχετικά μεγάλα εργοστάσια.

Έτσι οι εργατικοί αγώνες της περιοχής έχουν ένα σημαντικό βάρος στο σύνολο των εργατικών αγώνων, παρόλο πού δε μπορούσαν να'χουν την πανεθνική απήχηση των αγώνων της Αθήνας. Ακόμα και το Εργατικό Κέντρο της περιοχής έκανε κινητοποιήσεις, γενικές περιφερειακές απεργίες, πού κανένα άλλο Εργατικό Κέντρο δεν έχει κάνει (στο Ε.Κ. είναι γραμμένα 28 σωματεία με 4-5 χιλιάδες εργάτες).

Και βλέπουμε ότι στις 74 απεργίες, στάσεις και κινητοποιήσεις εργοστασίων που έγιναν σ' όλη την Ελλάδα στην περίοδο των 5 πρώτων μηνών του 79, οι 8 έγιναν στην περιοχή της Θήβας.

Όμως, κι εδώ το εργατικό κίνημα δοκιμάζει τη γενικευμένη επίθεση των αφεντικών, κι εδώ τα εργοστασιακά σωματεία δοκιμάζουν μεγάλη κρίση. Έτσι, πρόσφατα ηττήθηκε η δίμηνη απεργία του σωματείου της Γιούκαρ και απολύθηκαν 60 εργάτες, ενώ στην Ξυλάνη απολύθηκαν 70 εργάτες.

Κι εδώ βρίσκεται η γενικότερη σημασία της απεργίας στου Πετζετάκι, που τρία μέλη του Δ.Σ. του σωματείου είναι και πρόεδρος, γραμματέας και ταμίας του Ε.Κ. Θήβας. Η απεργία στου Πετζετάκι, που αποτέλεσε πάντα μια βάση για το εργατικό κίνημα της περιοχής, παλεύει σήμερα για την απόκρουση της επίθεσης των αφεντικών όλης της περιοχής. Από τη νίκη ή την ήττα των απεργών στου Πετζετάκι θα παιχτούν πολλά για όλη τη βιομηχανική περιοχή της Θήβας.⁽²²⁾

3.3.5. Η ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Στις 10 Ιούνη, με πρωτοβουλία των απεργών, έγινε στην Αθήνα

22. « Η απεργία του Πετζετάκη στη Θήβα», περιοδικό «Ρήξη», Νο 1 1979, σελ. 24-26.

κοινή συγκέντρωση των τριών σωματείων της εταιρίας Πετζετάκι, (Αθήνας, Θήβας και ΘΕΡΜΟΠΛΑΣΤ). Ο στόχος των απεργών είναι να προωθήσουν μια διαδικασία μέσα από την οποία, ενωμένοι οι εργάτες των τριών εργοστάσιων να αντιμετωπίσουν τον Πετζετάκι .

Σε περίπτωση κοινής απεργίας είναι φανερό πως η εταιρία, που βρισκόταν την εποχή εκείνη στο φουλ της δουλειάς, θα βρισκόταν άσχημα στριμωγμένη. Γι' αυτό κι έκανε ότι μπορούσε για να αποφύγει οποιαδήποτε διαδικασία κοινού αγώνα. Και μια και στο εργοστάσιο της Αθήνας η νέα διοίκηση του σωματείου έχει μόλις ένα μήνα ζωή, η δύναμη των παλιών, που είναι και σε πόστα (προσωπάρχες, εργοδηγοί, κλπ.) είναι μεγάλη ακόμα. Τα τόσα χρόνια απραξίας και ταξικής συνεργασίας έχουν ρίξει πολύ το ηθικό, ενώ στη ΘΕΡΜΟΠΛΑΣΤ μόλις προσπαθεί να ορθοποδήσει το σωματείο, η συμμετοχή από την Αθήνα και τη ΘΕΡΜΟΠΛΑΣΤ ήταν μικρή (δεν ξεπέρναγε τα 50 άτομα), ενώ από τη Θήβα ήταν διακόσιοι. Και η εταιρία και οι χαφιέδες της έκαναν ότι μπορούσαν γι' αυτό. Απειλούσαν επί μέρες όλο τον κόσμο ότι θ' απολυθεί αν πάει στη συγκέντρωση, έχουν κάνει πέντε μηνύσεις στο σωματείο κι επιπλέον έβαλαν με σχεδόν υποχρεωτικές λίστες τον κόσμο να δουλεύει την Κυριακή, έτσι ώστε να μην πάει στη συνέλευση.

Όμως, παρόλα αυτά, η αρχή έγινε. Η κοινή συγκέντρωση είναι μια αφετηρία για να προωθηθεί παραπέρα η δύσκολη αλλά αναγκαία ενότητα. Και, όπως, είναι φυσικό, κάτι τέτοιο μπόρεσε να γίνει μόνο μέσα από μια διαδικασία αγώνα.

Η απεργία της Θήβας συνεχίστηκε. Κι όπως πάντα, τη νίκη τη φέρνει ο αγώνας. Φυσικά ένας αγώνας προσαρμοσμένος στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της σημερινής φάσης.⁽²³⁾

3.4. ΤΟ ΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΑΝΤΡΟ ΤΟΥ ΝΙΑΡΧΟΥ

Στις 30 του Μάρτη, οι τραμπούκοι του Νιάρχου, μαζί με τη χωροφυλακή, επιτέθηκαν σε επτά εργάτες του Πίτσου πού πήγαν να μοιράσουν προκηρύξεις για την απεργία τους. Έτσι, για μια ακόμη φορά μπήκε το ζήτημα αυτού του φασιστικού άντρου που κράτος και κεφάλαιο έχουν στήσει στο Σκαραμαγκά. Από συζητήσεις με

23. «Η απεργία του Πετζετάκι στη Θήβα», περιοδικό «Ρήξη», Νο 1, 1979, σελ. 24-26.

εργάτες που δούλεψαν ή δουλεύουν σ' αυτό, συγκεντρώσαμε ένα σύνολο από πληροφορίες που δίνουμε παρακάτω.

Τα Ναυπηγεία του Σκαρμαγκά έγιναν το 1957, με σύμβαση που για πολλά χρόνια απαγόρευε τη δημιουργία οποιουδήποτε άλλου ναυπηγείου στη χώρα, έτσι ώστε να μπορεί ανενόχλητος να κυριαρχεί ο Νιάρχος. Ο Νιάρχος ήταν μαζί με τον Ανδρεάδη από τους πρώτους εφοπλιστές που "επέστρεφαν" στην "πατρίδα" κι έκαναν επενδύσεις σ' αυτή, αφού πρώτα είχαν θεριέψει με το αίμα και τον ιδρώτα των ναυτεργατών. Μετά ακολούθησαν κι οι υπόλοιποι «ευεργέτες»: Καράς, Καραγιώργης, Χανδρής, Λάτσης, Βαρδινογιάννης, κλπ. Ο Νιάρχος, στη διάρκεια της χούντας είχε πάρει και το "κρατικό" διωλιστήριο του Ασπρόπυργου, που το ξαναπήρε το κράτος αφού ο Νιάρχος είχε βγάλει κιόλας μερικά δισεκατομμύρια.

Από την αρχή, ο κύριος στόχος του ήταν να οργανώσει το εργοστάσιο με τέτοιο τρόπο, ώστε να τσακίζει εύκολα κάθε εργατική διεκδίκηση και κινητοποίηση. Ο Νιάρχος, περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον, έδειξε ποιο είναι το "μυστικό του κεφάλαιου": η πιο βάρβαρη εκμετάλλευση του προλεταριάτου, η καλύτερη "οργάνωση της εργασίας", έτσι ώστε οι εργάτες να μένουν πράγματα για εκμετάλλευση. Αλλά ας δούμε τα πράγματα από την αρχή.(24)

3.4.1. ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΕΣ

Ο Νιάρχος διαθέτει τέσσερις διαφορετικές αστυνομίες στο Σκαρμαγκά. Η μια είναι η ιδιωτική "ανεπίσημη" αστυνομία. Πρόκειται για τους τραμπούκους και τους φασίστες που είναι οργανωμένοι κιόλας στο σωματείο «Τρίαίνα».

Πράγματι, το 1964 δημιουργήθηκε το σωματείο «Τρίαίνα» από το Νιάρχο. Γιατί τότε έγιναν οι πρώτες προσπάθειες για μια οργάνωση κι αντίσταση των εργατών. Πιο συγκεκριμένα έγινε η πρώτη (και μοναδική) στάση εργασίας και η πρώτη απόπειρα για δημιουργία εργατικού σωματείου. Δηλαδή, έγινε μια στάση 50

24. «Το φασιστικό άντρο του Νιάρχου», περιοδικό «Ρήξη», Νο 1, 1979, σελ.27-28.

περίπου εργατών σωληνουργών. Η ταχτική του Νιάρχου ήταν η απομόνωση των εργατών και η απόλυσή τους μέχρις ενός. Τους αντικατάστησε όλους μ' εργάτες που έφερε από τη Σουηδία, με δέκα φορές μεγαλύτερο μισθό. Ταυτόχρονα, την ίδια στιγμή, γινόταν η πρώτη προσπάθεια οργανωμένου σωματείου. Με βοήθεια τότε από την ΕΔΑ, είχαν μαζευτεί μερικοί άνθρωποι, είχαν μαζέψει υπογραφές και είχαν καταθέσει το καταστατικό. Τη μέρα που πήγαν στο Πρωτοδικείο για την απόφαση της έγκρισης, απολύθηκαν όλοι, μαζί κι ο χαφιές που τους είχε καρφώσει (που όμως μπόρεσε να χτίσει ένα "σπιτάκι" στο Χαϊδάρι με το αντίτιμο του χαφιεδισμού του).

Έτσι, εκείνη την περίοδο που είχε αρχίσει γενικότερα η πρώτη φάση κινητοποίησης των εργοστασιακών σωματείων, και που στην περιοχή (π.χ. Δραπετσώνα) γίνονταν σοβαρές κινητοποιήσεις ενώ το γενικό πολιτικό κλίμα (πτώση της δεξιάς) ήταν ευνοϊκό, ο Νιάρχος είδε την απειλή. Και φρόντισε να "προλάβει" τους εργάτες. Δημιούργησε ο ίδιος, επιστρατεύοντας τραμπούκους και χαφιέδες, δικό του σωματείο, την "Τρίαινα" (ίδια τακτική έχουν εφαρμόσει και πολλά άλλα εργοστάσια, όπως π.χ. η Σόφτεξ).

Και η μέθοδος αποδείχτηκε αποτελεσματική. Μ' εκβιασμούς και καθημερινή αστυνόμευση και τραμπουκισμό, η «Τρίαινα» έχει περίπου 2.000 μέλη στους 5.000 εργάτες του εργοστασίου. Απ' αυτούς, οι 300 περίπου είναι τραμπούκοι που γυρίζουν διαρκώς στο εργοστάσιο με ρόπαλα, αλυσίδες, κλπ, και βρίσκονται πάντοτε στις πόρτες όταν πρόκειται να συμβεί κάτι. Περικυκλώνουν τους χώρους που γίνονται ατυχήματα— δολοφονίες και απαγορεύουν στους εργάτες να πλησιάσουν, εκβιάζουν με δάνεια και απειλές για διώξιμο τους εργάτες να γίνουν μέλη, τους παρακολουθούν στα σπίτια τους, κλπ. Καμιά πεντακοσαριά ακόμα είναι μικροχαφιέδες που στήνουν αυτί και ζητωκραυγάζουν για το Νιάρχο, ενώ οι υπόλοιποι είναι εργάτες που με τους εκβιασμούς κι από φόβο έχουν γραφτεί στο "σωματείο".

Αυτή είναι η μια αστυνομία. Η ανεπίσημη.

Όμως υπάρχουν κι άλλες, οι επίσημες.

Υπάρχει το λιμενικό, που επεμβαίνει σχετικά σπάνια αλλά που

είναι διαρκώς παρόν.

Μετά, οι χωροφύλακες που είναι "αποσπασμένοι" στο Σκαραμαγκά, πληρώνονται από τον Νιάρχο και υπακούουν σ' αυτόν. Έτσι στη χώρα μας, όπως συμβαίνει και σ' άλλα εργοστάσια, οι διαχωρισμοί ανάμεσα σε κράτος και κεφάλαιο σβήνουν και τυπικά. Κι οι "αποσπασμένοι" χωροφυλακές κυκλοφορούν με αυτόματα και κουμπούρια.

Και επίσης υπάρχει η "κανονική αστυνομία". Η χωροφυλακή έχει το τμήμα της έξω από το εργοστάσιο κι επεμβαίνει διαρκώς για να προστατέψει το Νιάρχο. Αυτοί επιτέθηκαν στους εργάτες του Πίτσου.

Τέλος υπάρχει ο συντονισμός που γίνεται με την Ασφάλεια, τα διάφορα υπουργεία, κλπ.

Όλες αυτές οι αστυνομίες μαζί κατασκοπεύουν τους εργάτες, τους απειλούν, τους χτυπούν, χρησιμεύουν για την καθυπόταξη τους.

Και μέχρι σήμερα τα κατάφεραν καλά. Στο Σκαραμαγκά δεν έγινε ποτέ απεργία.

Ο Σκαραμαγκάς είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα για όλους εκείνους τους "δημοκράτες" που μιλάνε για δημοκρατία, την "δημοκρατία της ψήφου", όταν στα εργοστάσια βασιλεύει ανενόχλητα ο πιο μαύρος φασισμός, ο φασισμός και ο δεσποτισμός του κεφάλαιου.(25)

3.4.2. ΕΝΑ ΚΟΛΛΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Και φυσικά αυτή η αστυνόμευση δεν γίνεται τυχαία, φαίνεται να αποδίδει. Έτσι τα ναυπηγεία του Νιάρχου είχαν το 75-76-77

25. «Το φασιστικό άντρο του Νιάρχου», περιοδικό «Ρήξη», Νο 1, 1979, σελ.27-28.

δηλωμένα καθαρά κέρδη 1 δισεκ. 260 εκατομ. δραχμές.

Και αυτό σε μια εποχή που τα ναυπηγεία είχαν γενικότερα κρίση και ο Νιάρχος απόλυσε πάνω από δύο χιλιάδες άτομα.

Αλλά στο κολαστήριο του Νιάρχου τα μεροκάματα είναι χαμηλά (χαμηλότερα απ' όλα τ' άλλα ναυπηγεία), (450-500 δρχ.), οι απολύσεις γίνονται αδιαμαρτύρητα, η εντατικοποίηση της δουλειάς μεγάλη. Οι καθημερινές δολοφονίες "ατυχήματα" περνάνε έτσι, κι' οι εργάτες υποχρεώνονται να κατεβαίνουν μέσα στα αέρια των τάνκερς. Εκεί που σε καμμιά χώρα της Ευρώπης δεν δέχονται να κατεβαίνουν οι εργάτες, χωρίς μέτρα ασφάλειας. Κι' όταν, όπως το '77, μερικοί εργάτες καούν, αμέσως τρέχουν και περιφράζουν το χώρο για να μη πάρουν χαμπάρι και διαμαρτυρηθούν οι εργάτες.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες δουλεύουν οι εργάτες του Νιάρχου, πραγματικοί σύγχρονοι σκλάβοι. Και συσσωρεύονται πέντε χιλιάδες εργάτες απ' όλα τα μέρη της Αθήνας. Ακόμα κι από τα Μέγαρα. Φυσικά οι περισσότεροι δεν κάθονται πολύ. Σηκώνονται και φεύγουν.

Όμως η δουλειά του Νιάρχου γίνεται, έστω κι' αν αλλάζουν διαρκώς οι ανειδίκευτοι εργάτες.

Φυσικά προσπάθειες αντίστασης, ατομικές ή συλλογικές, υπάρχουν. Ακόμα και το γεγονός ότι πάνω από τους μισούς εργάτες δεν γράφονται στο σωματείο του αφεντικού είναι χαρακτηριστικό. Κάθε τόσο υπάρχουν φαινόμενα ατομικής εξέγερσης, όπως και έγιναν αρκετές προσπάθειες να γίνει σωματείο, αλλά κάθε φορά αποτύχανε. Και ο κύριος λόγος δεν είναι ότι δεν πάρθηκαν απαραίτητα συνωμοτικά μέτρα, αλλά ότι, όσο βασιλεύει η τρομοκρατία, είναι αδύνατη οποιαδήποτε σοβαρή οργανωτική προσπάθεια.

Γι' αυτό και πρωταρχική σημασία έχει να σπάσει η βασιλεία των τραμπούκων που τρομοκρατούν τους εργάτες. Οποιαδήποτε προσπάθεια αντίστασης στο Σκαραμαγκά από κει υποχρεωτικά θα περάσει. Γιατί όσο μπορούν οι Αστυνομίες του Νιάρχου να τρομοκρατούν τίποτε δεν μπορεί να σταθεί. Ο Νιάρχος κατόρθωσε

να ξεπεράσει και τη φάση των αγώνων του 74-75, όπως και αρκετά άλλα μεγάλα εργοστάσια. Και σε μια εποχή που αναπτυσσόταν οι εργατικοί αγώνες, ο Σκαραμαγκάς, το μεγαλύτερο εργοστάσιο στην Ελλάδα παράμεινε φέουδο του φασισμού των αφεντικών.

Αυτό το φασιστικό άντρο πρέπει κατ' αρχή να γίνει γνωστό στον κόσμο.

Και αυτή πρέπει νάναι μια μακρόχρονη δουλειά. Μια δουλειά που τότε άρχιζε.(26)

26. «Το φασιστικό άντρο του Νιάρχου», περιοδικό «Ρήξη», Νο 1, 1979, σελ.27-28.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΤΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΔΟ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ

4.1. ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΤΤΑ

Έχει πολύ μεγάλη σημασία να δούμε τι ακολούθησε την ήττα αυτού του κινήματος και να δούμε πώς η ήττα σε κοινωνικό επίπεδο μπορεί να μεταλαχθεί σε νίκη σε πολιτικό επίπεδο.

Φθάνουμε στο 1979, οι αριστεριστές έχουν εκδιωχθεί από τα εργοστάσια, η ήττα είναι φανερή αλλά και ο νικητής είναι λαβωμένος. Η αστική τάξη στην Ελλάδα δεν μπόρεσε να διαχειριστεί αυτή την κρίση και η ΝΔ έχει υποστεί μεγάλη φθορά. Υπάρχει, λοιπόν, ένα τεράστιο πολιτικό κενό, που τεράστιες κοινωνικές δυνάμεις πληγωμένες, ηττημένες και ανέντακτες ζητούν στέγη. Το ΠΑΣΟΚ του 25% το 1977 αξιοποίησε την ευκαιρία, ένταξε στο Πρόγραμμά του πολλά αιτήματα αυτού του κινήματος κι έτσι δημιουργήθηκε το πλειοψηφικό ρεύμα που το έφερε στην εξουσία το 1981.

Βλέπουμε λοιπόν πως ένας κοινωνικός ριζοσπαστισμός που δεν έχει και Πολιτική Έκφραση είναι επόμενο να ηττηθεί. Όμως κάποιες δυνάμεις λιγότερο ριζοσπαστικές θα ρθούν να καλύψουν το κενό.

Το 1979 το πολιτικό κλίμα προμηνύει την έλευση του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία, ο Καραμανλής έχει μετακινηθεί στην Προεδρία της Δημοκρατίας, η δεξιά βρίσκεται σε κρίση και έχει να λύσει τα δικά της προβλήματα.

Σ' αυτή τη συγκυρία, 6 Έργοστασιακά Σωματεία, απομεινάρια του παλιού κινήματος, αποφασίζουν να ιδρύσουν Ομοσπονδία για να συντονίσουν τη δράση τους. Ήδη αυτό, από μόνο του, ανατρέπει την παλιά δομή του συνδικαλιστικού κινήματος, γιατί για πρώτη φορά έχουμε μια Ομοσπονδία που μέλη της είναι Σωματεία από διαφορετικούς κλάδους και κοινό σημείο έχουν τη μαζικότητα.

Τα Σωματεία που δημιούργησαν την Ομοσπονδία Βιομηχανικών Εργοστασιακών Σωματειών (Ο.Β.Ε.Σ.), όπως την ονόμασαν, ήταν τα ακόλουθα.

1. Πίτσος

2. ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ Αιγάλεω
3. ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ Χαλκίδας
4. Βαμβακουργία Μαρτίνου
5. Οινοποιία ΚΑΜΠΙΑΣ
6. ΒΙΣ.(27)

4.2. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΘΕΛΕΙ Η ΟΒΕΣ

Η ΟΒΕΣ καταξίωσε μια νέα μορφή οργάνωσης και δράσης το εργοστασιακό σωματείο, που αποτελεί το πρώτο βήμα του βιομηχανικού προλεταριάτου για την αυτόνομη ταξική του οργάνωση και παρέμβαση.

Αναπτύχθηκε ως ένας νέος θεσμός εργατικής δημοκρατίας.

Τα αιτήματά του είναι ο εργατικός μισθός, η αντίσταση στις απολύσεις, η επέκταση του 40ωρου σε όλα τα εργοστάσια, συνθήκες δουλειάς (υγιεινή-ασφάλεια-ατυχήματα) και τέλος οι ρυθμοί παραγωγής και μορφές συνδιαχείρησης και συναπόφασης.(28)

4.3. ΤΟ ΠΑΣΟΚ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ- Ο ΝΟΜΟΣ 1264/82

Το ΠΑΣΟΚ, όπως αναμενόταν, ήρθε στην εξουσία το 1981 με ποσοστό 48% και ένας άλλος αέρας έπνευσε στους εργασιακούς χώρους. Στην πρώτη περίοδο διακυβέρνησής του έδειξε πως θέλει να εφαρμόσει το πρόγραμμά του. Πολύ γρήγορα λοιπόν κατέθεσε το νόμο 1264/82, που ήταν μια σημαντική μεταρρύθμιση στις εργασιακές σχέσεις. Αυτή η μεταρρύθμιση έδωσε τη δυνατότητα να εμφανιστούν παντού εργοστασιακά σωματεία, σα μανιτάρια, και βέβαια η γραμμή των κλαδικών σωματείων ισοπεδώθηκε.

Η Ο.Β.Ε.Σ. αναφέρει πως στο τέλος του 1983 τα Σωματεία μέλη της είχαν φτάσει τα 150. Αλλά δεν ήταν μόνο η Ο.Β.Ε.Σ. Γιατί πολλές μεγάλες επιχειρήσεις όπως η ΠΕΙΡΑΙΚΗ- ΠΑΤΡΑΙΚΗ, το ΑΙΓΑΙΟΝ, η ΒΕΛΚΑ, μεγάλες μονάδες της Κλωστουφαντουργίας δεν ανήκαν στην Ο.Β.Ε.Σ. Αυτές οι μονάδες μαζί με άλλες, ήταν που συμμετείχαν στις απεργίες της Γ.Σ.Ε.Ε. και την έκαναν Γ.Σ.Ε.Ε. και της βιομηχανικής εργατικής τάξης, ενώ στις μέρες μας έχει μετατραπεί σε Γ.Σ.Ε.Ε. της εξασφαλισμένης εργασίας, του ευρύτερου Δημόσιου τομέα και των

27. Το εργοστασιακό κίνημα, αφιέρωμα στα 5 χρόνια δράσης της ΟΒΕΣ, Έκδοση της ΟΒΕΣ, Αθήνα 1984, σελ. 4-6.

28. Στο ίδιο, σελ. 4-6.

Τραπεζών.

Η κατάσταση αυτή ,όμως, δημιούργησε πολλά προβλήματα που θα φανούν στη συνέχεια. Είπαμε προηγουμένως πως οι συνδικαλιστές της πρώτης περιόδου 1974-1979 πήγαν στα σπίτια τους, αυτοί όμως είχαν αποκτήσει συνδικαλιστική πείρα. Αυτοί δεν γεύτηκαν τη χαρά της νίκης. Όπως συμβαίνει συνήθως αυτοί που ακολουθούν, γεύονται τα αποτελέσματα των αγώνων της προηγούμενης γενιάς. Με την ανάπτυξη του συνδικαλιστικού κινήματος της περιόδου ένας τεράστιος αριθμός νέων συνδικαλιστών μπήκε στο προσκήνιο, που δεν είχε όμως καμία προηγούμενη πείρα και, ταυτόχρονα, δεν είχε προσανατολισμό. Επομένως ήταν εύκολο, όπως και έγινε, να αποτελέσει μια εκτεταμένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία για ίδιον όφελος, να ενσωματωθεί δηλαδή, αντί να εκφράσει την εργατική τάξη και να αποτελέσει μια πρωτοπορία, που θα οδηγήσει την εργατική τάξη μέσα από αγώνες στη διεύρυνση των μεταρρυθμίσεων.

(29)

29. Το εργοστασιακό κίνημα, αφιέρωμα στα 5 χρόνια δράσης της ΟΒΕΣ, Έκδοση της ΟΒΕΣ, Αθήνα 1984, σελ. 4-6.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Υπήρξαν πολλές απόπειρες απάντησης σ' αυτά τα προβλήματα, για να μην έχουμε την πορεία που περιγράψαμε, δηλαδή της ενσωμάτωσης. Σ' αυτό το κείμενο μας ενδιαφέρει, κυρίως, η άποψη που έθετε ως προοπτική τον εργατικό έλεγχο και την αυτοδιαχείριση και όχι η άποψη κυρίως του Κ.Κ.Ε που έθετε ως στόχο την κρατικοποίηση.

Με δύο λόγια πρέπει να εξηγήσουμε τι είναι ο εργατικός έλεγχος, γιατί η αυτοδιαχείριση είναι πιο γνωστή ως έννοια. Εργατικός έλεγχος είναι η προσπάθεια από το σωματείο εγκαθίδρυσης μιας αντι-εξουσίας μέσα στο εργοστάσιο, που δρα σε όλα τα επίπεδα, παρεμβαίνει σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του εργοστασίου και, χωρίς να συν-διαχειρίζεται, προετοιμάζεται για την αυτοδιαχείριση.

Πρώτη απ' όλους η Ο.Β.Ε.Σ. προσπάθησε να φτιάξει ένα επίπεδο εργατικής συνείδησης, μέσα από συνέδρια και συνδιασκέψεις που δρούσαν και ως σεμινάρια επιμόρφωσης των μελών της. Έκδωσε βιβλίο με τα πρακτικά των εργασιών της με αναλύσεις, ομιλίες και εξωτερικών συνεργατών της διανοουμένων, όπως για παράδειγμα του Ελληνοαμερικανού James Petras. Στη συνέχεια έκδωσε εφημερίδα με τίτλο " Εργατική Αυτοδιαχείριση " με σκοπό την προώθηση της αντίληψής της. Δεν είναι τυχαία η κόντρα του Κ.Κ.Ε. στην ύπαρξη αυτής της ομοσπονδίας. (30)

Το Κέντρο Μεσογειακών Μελετών, προσπάθησε να κάνει συνέδρια, σεμινάρια και να ανοίξει ένα διάλογο, για το ποια θα πρέπει να είναι η παρέμβαση του εργατικού κινήματος. Πρωτοστατούσε και εδώ ο James Petras.

Το περιοδικό «Συμβούλια, για τον εργατικό έλεγχο και την αυτοδιαχείριση», από ομάδα συνδικαλιστών του εργοστασιακού χώρου, που συμφωνούσε στη δραστηριότητα αυτή και το Κέντρο Μεσογειακών Μελετών.

Τέλος πολλά περιοδικά όπως η ελληνική έκδοση του αμερικάνικου Monthly Review, το περιοδικό Ρήξη κ.α. προσπάθησαν να βοηθήσουν αυτό τον προβληματισμό το που θα πάει αυτό το εργατικό κίνημα.

30. Το εργοστασιακό κίνημα, αφιέρωμα στα 5 χρόνια δράσης της ΟΒΕΣ, Έκδοση της ΟΒΕΣ, Αθήνα 1984, σελ. 4-6.

Με δύο λόγια αυτό το κίνημα, μίκρυνε με τα πολλά Εργοστάσια που έκλεισαν, με την αποβιομηχάνιση που ακολούθησε, και ένα άλλο κομμάτι ακολούθησε τον εύκολο δρόμο της ενσωμάτωσης να γίνει δηλαδή κομμάτι της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, και να χρησιμοποιήσει αυτό το βήμα για κοινωνική άνοδο. Πολλοί συνδικαλιστές έγιναν βουλευτές και υπουργοί την κατοπινή περίοδο.

Το εργοστασιακό κίνημα τελικά νίκησε, αλλά είχε μια πύρρεια νίκη, γιατί δεν κατάφερε να ολοκληρώσει την παρέμβασή του. Παραμένει, όμως, ως θεσμός και γνώση, για να χρησιμοποιηθεί στους μελλοντικούς νέους αγώνες του εργατικού κινήματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ

Αυτόνομη Πρωτοβουλία Πολιτών, Νοέμβρης '73- Ο Αγώνας συνεχίζεται, Εκδ. Αυτόνομη Πρωτοβουλία Πολιτών, Αθήνα, Νοέμβρης 1983.

Λινάρ Ρομπέρ , Αυτός που ήρθε απ' έξω , Εκδόσεις Στοχαστής, Αθήνα 1983

Μπαλεστρίνι Νάνι, Τα θέλουμε όλα , Εκδόσεις Στοχαστής, Αθήνα 1983.

ΟΒΕΣ Το εργοστασιακό κίνημα, αφιέρωμα στα 5 χρόνια δράσης της ΟΒΕΣ, Έκδοση της ΟΒΕΣ, Αθήνα 1984.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑΔΙΑ

Ομάδα για μιá Προλεταριακή Αριστερά, Η Απεργία της ΙΤΤ, Ομάδα για μιá Προλεταριακή Αριστερά, Ιούλης 1975.

Ομάδα για μια Προλεταριακή Αριστερά Νο3, «Η απεργία της NATIONAL CAN» Εκδόσεις 17 Νοέμβρη, Μάρτης 1976.

Ομάδα για μια Προλεταριακή Αριστερά Νο 4, « 23 Ιούλη 75, Η επέτειος της εργατιάς », Εκδόσεις 17 Νοέμβρη, Μάρτης 1976.

«Ρήξη», Νο 1/1979, Νο 2/1979 και Νο 4/1980.

Συμβούλια, Για τον Εργατικό Έλεγχο και την Αυτοδιαχείριση, τεύχος Νο 2, Φλεβάρης 1983.

Συμβούλια, Για τον Εργατικό Έλεγχο και την Αυτοδιαχείριση, τεύχος Νο 3, Απρίλης 1984.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ *

1974

04/10. Ξεσπά η απεργία στην NATIONAL CAN στην Ελευσίνα. Η πρώτη απεργία μετά την μεταπολίτευση. Η απεργία ξεσπά μετά την απόλυση του εργάτη Δημουλέα. Όλοι οι έλληνες εργάτες κατέβηκαν σε απεργία. Μαζί τους και οι Πακιστανοί εργάτες. Λίγο πριν την απόλυση του Δημουλέα είχε προετοιμαστεί το έδαφος για την πραγματοποίηση της Γενικής Συνέλευσης των εργατών όπου θα συζητούνταν τα προβλήματα τους. Η εργοδοσία προσπαθεί να λύσει την απεργία με κάθε τρόπο. Στο πλευρό της εργοδοσίας στέκεται ένας εργάτης μέλος του ΚΚΕ και ο Γραμματέας του Εργατικού Κέντρου Ελευσίνας, παράλληλα δημιουργείται επιτροπή συμπαράστασης στους απεργούς.

11/11. Συνεχίζεται η απεργία στην ΙΤΤ που ξεκίνησε πριν μερικές μέρες. Η εταιρεία έχει αποδεχθεί την λύση της τριμερούς συνεργασίας που έχει προταθεί (εργάτες, εργοδοσία, Υπουργείο). Οι απεργοί ζητούν ανθρώπινες συνθήκες εργασίας, καθορισμό σε ποια συλλογική σύμβαση υπάγονται όσο αφορά τους μισθούς τους και κανονισμό που να καταργεί τις διακρίσεις και τις εύνοιες των πωλητών.

23/11. Απεργία διαρκείας ξεκινάει το προσωπικό της ΗΒΗ στο Μαρούσι. Τα αιτήματα των απεργών εργατών είναι: η αύξηση 35%, κατάργηση του κανονισμού εργασίας του 1972, ανθρώπινες συνθήκες δουλειάς, δημιουργία ιατρείου για την αντιμετώπιση των συχνών ατυχημάτων, να πληρωθούν τα μεροκάματα της απεργίας.

27/11. Λήγει η απεργία στην ΗΒΗ με επαναπρόσληψη όλων των απολυθέντων και την παροχή από την εργοδοσία αύξησης 15%. Η μη συμμετοχή των οδηγών στην απεργία γίνεται αποφασιστικός παράγοντας για την μη ικανοποίηση των αιτημάτων των απεργών και την ήττα της εργοδοσίας.

1975

02/1. Το Εργατικό Κέντρο Ελευσίνας καταγγέλλει την Ελληνοαμερικάνικη εταιρία NATIONAL CAN για πράξεις βίας και τρομοκρατίας κατά των εργατών. Καταγγέλλετε ότι εκπρόσωπος της εταιρίας επιτέθηκε εναντίον εργάτη που μοίραζε προκηρύξεις του σωματείου.

04/1. 24ωρη προειδοποιητική απεργία των μεταλλωρύχων του Μαδέμ-Λάκκο.

* Αυτόνομη Πρωτοβουλία Πολιτών, Νοεμβρης 1973- Ο αγώνας συνεχίζεται, Αθήνα Νοέμβρης 1983.

10/1. Διήμερη στάση εργασίας αρχίζουν οι εργαζόμενοι στη Πεσινέ. Αίτημα τους αναπροσαρμογή στα μεροκάματα.

Απολύσεις εργατών στην NATIONAL CAN.

48ωρη απεργία των μεταλλωρύχων τοθ Μποδοσάκη στο Στρατόνι της Χαλκιδικής. Οι απεργοί ζητούν αύξηση επιδόματος για κάθε μέτρο εξόρυξης στις εργολαβίες. Αν η εργοδοσία αρνηθεί τα αιτήματα η απεργία θα γίνει διαρκείας.

Κινητοποίηση των εργατών στα τμήματα της ΙΤΤ-Ελλάς για την αντισυνδικαλιστική δραστηριότητα της εταιρίας. Η εταιρία έχει απαγορεύσει στον πρόεδρο και το γραμματέα του σωματείου να εργασθούν από τις 8/1 , απόφαση που δεν αναίρεσε στην στάση εργασίας την επόμενη. Οι εργαζόμενοι θα πραγματοποιήσουν συγκέντρωση έξω από τα γραφεία της εταιρίας.

Πετυχαίνετε συμφωνία μεταξύ ΙΤΤ-Ελλάς και των εργαζομένων μετά την μεσολάβηση του ΕΚΑ.

16/1. Ο Μποδοσάκης αρνείται να ικανοποιήσει τα αιτήματα των μεταλλωρύχων και αρχίζει απεργία διάρκειας στο Μαδέμ-Λάκκο. Η εταιρεία προσφέρει τότε αύξηση 25 δραχμές . Οι απεργοί απορρίπτουν χωρίς συζήτηση τη γελοία προσφορά της εργοδοσίας. Μετά από λίγες μέρες προτείνει βασικό μεροκάματο 250 δραχμές που και πάλι απορρίπτεται ομόφωνα απ τους εργάτες .Η εργοδοσία τότε κηρύττει lock-out σε όλες τις εγκαταστάσεις με σκοπό να στρέψει τους άλλους εργαζομένους εναντίον των απεργών μεταλλωρύχων.

13/3. 24ωρη προειδοποιητική απεργία των εργαζομένων στην Πεσινέ. Την απεργία κήρυξαν τα σωματεία ΚΥΡΙΚΟΝ ,ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ και το Σωματείο Γεφυροποιών , με αιτήματα αύξηση μεροκαμμάτων, αποκατάσταση του προσωπικού εργολαβιών.

Γενική συνέλευση των απεργών μεταλλωρύχων του Μαδέμ-Λάκκο. Η απεργία τους συνεχίζεται για 70 ημέρες. Ο νομάρχης και ο αντιπρόσωπος του Υπ. Απασχόλησης , μαζί με τους χωροφύλακες επιχειρούν να κάμψουν τους απεργούς με αντικομμουνιστικά κηρύγματα. Ο Παπαγεωργίου της ΓΣΕΕ κάνει πρόταση να γίνει μυστική ψηφοφορία για το αν θα συνεχίσουν την απεργία, μετά από 70 μέρες απεργία. Οι μεταλλωρύχοι απαντούν αποχωρώντας όλοι από τη συνέλευση.

24ωρη απεργία στην ΙΤΤ, στο εργοστάσιο της στο Μαρούσι. Τα αιτήματα των εργαζομένων είναι αυξήσεις στις αποδοχές και καλύτερη συμπεριφορά της εργοδοσίας στους εργαζόμενους.

Η ΙΤΤ προσλαμβάνει τους εργαζομένους δοκιμαστικά για μια περίοδο 3-6 μήνες και εκπαιδεύονται σε διάφορες θέσεις. Με το σύστημα Άκορντ χρονομετρούνται οι φάσεις της εργασίας σε κάθε συγκεκριμένο πόστο και ο μικρότερος χρόνος κάθε φάσης παίρνεται σα βάση για τον καθορισμό του επιδόματος παραγωγής.

11/4. Οι απεργοί του Μαδέμ-Λάκκο πετυχαίνουν μεροκάματο 320-350δρχ (ζητούσαν 400) και αύξηση του εργολαβικού επιδόματος 28%.

Στην γενική συνέλευση τους οι μεταλλωρύχοι αποφασίζουν να ξαναπάσουν δουλειά στις 14/4 και παράλληλα καταγγέλλουν τη συμβιβαστική στάση της διοίκησης του σωματείου και τις διαπραγματεύσεις.

15/4. Οι σπουδάστριες του Αλεξάνδρα που συνεχίζουν την αποχή τους κατεβαίνουν σε διαδήλωση στο Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών. Τους συμπαραστέκονται ενεργητικά οι απεργοί τη ΙΤΤ.

22 μέρες απεργία στην ΙΤΤ. Έλληνες αστυνομικοί εν στολή και διαταγμένη υπηρεσία εμποδίζουν τους απεργούς εργάτες να πλησιάσουν στο εργοστάσιο. 4 κλούβες με αστυνομικούς προστατεύουν όλη μέρα την Αμερικάνικη Πολυεθνική.

Έκρηξη στο πυριτιδοποιείο του Μποδοσάκη ΠΥΡ-ΚΑΛ. Σύμφωνα με την εργοδοσία και την αστυνομία νεκροί είναι 4 εργάτες. Σύμφωνα με τους ίδιους τους εργάτες οι νεκροί είναι 20 συνάδελφοι τους.

03/5. Οι απεργοί ζητούν αυξήσεις στα μεροκάματα, επαναπρόσληψη 2 εργατών, δωρεάν μεταφορά στη δουλειά, καταβολή των μεροκαμάτων της απεργίας.

07/5. Η ΙΤΤ αρνείται να ικανοποιήσει τα αιτήματα των απεργών. Δίνει μια ελάχιστη αύξηση και ένα δίφραγκο για τη μεταφορά τους (το ένα εισιτήριο έχει 7 δρχ).

11/5. Γενική Συνέλευση των απεργών της ΙΤΤ . Η απεργιακή επιτροπή παραδίνει στον υπουργό Λάσκαρη αναφορά, όπου καταγγέλλεται η προκλητική συμπεριφορά στους απεργούς 2 άγγλων και 2 ελληνοαμερικάνων διευθυντών.

-22/5. Απεργιακές κινητοποιήσεις σε μια σειρά βιομηχανίες, στη ΒΙΑΜΑΞ, στη ΒΙΟΧΑΛΚΟ Θεσ/νίκης, στην Πειραιϊκή Ορειχαλκουργεία στα Οινόφυτα, στην ΕΣΣΟ ΠΑΠΑΣ στη Θεσ/νίκη.

Απεργία στον ΠΠΤΣΟ με αιτήματα: σταμάτημα των απολύσεων, αυξήσεις στα μεροκάματα, επαναπρόσληψη των απολυμένων συνδικαλιστών, πληρωμή στα μεροκάματα της απεργίας. Οι εργάτες ξεκινούν με στάση εργασίας αλλά μπροστά στην αδιαφορία της εργοδοσίας τη μετατρέπουν αμέσως σε διαρκείας. Αστυνομικοί βρίσκονται μέσα στα γραφεία της εργοδοσίας προσπαθώντας να επηρεάσουν τους απεργούς. Αυτοί όμως φτιάχνουν σωματείο και γράφονται ομαδικά.

28/5. Τέσσερεις απεργοί της ΒΙΟΧΑΛΚΟ τραυματίζονται στην προσπάθειά τους να εμποδίσουν απεργοσπάστες να δουλέψουν.

30/5. 24ωρη προειδοποιητική απεργία των 500 εργαζομένων στα Ελληνικά Υαλουργεία Ελευσίνας- Όουενς. Οι απεργοί ζητούν αυξήσεις, βαριά ένσημα, αργότερα ρυθμό δουλειάς. Οι συνθήκες δουλειάς είναι απάνθρωπες από τις παραλείψεις και την αδιαφορία της εργοδοσίας.

31/5. 48ωρη και λοκ-άουτ κηρύσσεται στα ναυπηγεία Ελευσίνας του Ανδρεάδη. Οι απεργοί εργάτες που από την προηγούμενη βρίσκονταν μέσα στα ναυπηγεία για να περιφρουρήσουν την απεργία τους αποχωρούν.

Συνεχίζεται η απεργία στη ΒΙΟΧΑΛΚΟ Θεσ/νίκης. Οι απεργοί με συνέλευση τους στο Εργατικό Κέντρο αποφασίζουν να συνεχίσουν την απεργία μέχρι να λυθούν τα αιτήματά τους. Απορρίπτονται άοριστες προσφορές της εργοδοσίας σαν

εξουτελιστική προσφορά. Οι απεργοί ενάντια στο διορισμένο σωματείο έχουν βάλει φρουρές όλο το 24ωρο στο εργοστάσιο για να περιφρουρήσουν την απεργία. Το 75% των εργατών της ΒΙΟΧΑΛΟ πάσχει από πνευμοκονίαση. Ο γιατρός πάει από τις 2 ως τις 2.30 το μεσημέρι. Αχτίνες σπάνια κάνουν και όταν κάνουν, δεν κάνουν για όλους. Η απεργία θα κρατήσει 22 μέρες και οι απεργοί θα κερδίσουν 15% για τον ανθυγιεινό χώρο δουλειάς. Μετά το τέλος της απεργίας αρχίζουν απολύσεις, μεταθέσεις, τρομοκρατία.

3/6. Λευκή απεργία στα ναυπηγεία Ανδρεάδη στην Ελευσίνα, για δεύτερη μέρα. Οι εργαζόμενοι ζητούν: αυξήσεις 35% , επαναπρόσληψη των απολυμένων, καλύτερες συνθήκες δουλειάς.

4/6. 48ωρη απεργία στο εργοστάσιο χάλυβα του συγκροτήματος ΠΑΠΑΣ στη Θεσ/νίκη. Απεργία διαρκείας στη βιομηχανία Σέντσιουρι Ελλάς. Οι απεργοί ζητούν: αυξήσεις 35% και καλύτερες συνθήκες εργασίας.
Συνεχίζονται οι στάσεις στη ΒΙΑΜΑΞ και η απεργία στην Πειραϊκή Ορειχαλκουργία στα Οινόφυτα.

48ωρη απεργία των εργατών μετάλλου στα Βασιλικά Ευβοίας . Αιτήματα των απεργών είναι : αυξήσεις 30%, ανθυγιεινό επίδομα, επαναπρόσληψη του γραμματέα του σωματείου.

18/9. Απολύσεις εργαζομένων στην ΠΕΤΡΟΛΑ.

19/6. Αρχίζει απεργία διαρκείας στην ΕΣΚΙΜΟ.

21/6. Απεργία 400 εργατών και εργατριών στην Ανατόλια.

48ωρη απεργία στη ΜΟΤΟΡ-ΟΙΛ. Αιτήματα των απεργών είναι: αυξήσεις και επαναπρόσληψη των απολυμένων. Το εργοστάσιο της ΕΣΚΙΜΟ βρίσκεται καταλυμένο από εργάτες. Η κατάληψη καλύπτεται από την προσωρινή διοίκηση του σωματείου. Έχει σχηματιστεί Λαϊκή αστυνομία και περιφρούρηση των εργατών ελέγχει το εργοστάσιο. Οι εργάτες που έχουν καταλάβει το εργοστάσιο αρνούνται να δεχτούν τον εισαγγελέα Λογαρά και τον Διευθ. Του Υπουργείου Απασχόλησης Ποτήρη.

22/6. 26^η μέρα λευκής απεργίας στα ναυπηγεία Ελευσίνας .
Νέες απολύσεις στην ΠΕΤΡΟΛΑ.

26/6. Απολύσεις στη ΣΕΜΚΑ όπου γίνονται στάσεις εργασίας. Η Κωνσταντίδου και ο Κοντογεωργίου υποβάλλουν μήνυση κατά αστυνομικών που τους κακοποίησαν στα επεισόδια στις 21.4.75.

Οι απεργοί των ναυπηγείων Ελευσίνας πραγματοποιούν συγκέντρωση στον Άγνωστο Στρατιώτη. Αστυνομικοί με επικεφαλής τον αστυνομικό διευθυντή Παπαγεωργίου κυκλώνουν τους απεργούς και εμποδίζουν τον κόσμο να συγκεντρωθεί σε συμπαρατάση. Αργά το απόγευμα οι συγκεντρωμένοι συμπαραστάτες συγκρούονται με τους αστυνομικούς. Τραυματίζονται 2 αστυνομικοί . Την ίδια ώρα στο γραφείο

του διευθυντή του Αστυνομίας ο Λάσκαρης και ο Καρακίτσος δέχονται επιτροπή των απεργών. Μετά τα τέλος της συνάντησης η επιτροπή ανακοινώνει στους απεργούς : Συνάδελφοι , τα αιτήματα μας έγιναν δεκτά από τον κ. Λάσκαρη και κατοχυρώνομαστε. Από το πρωί της Δευτέρας πρέπει να πάμε όλοι για δουλειά. Τώρα συνάδελφοι να διαλυθούμε γιατί ανάμεσα μας υπάρχουν ξενοκίνητα άτομα. Κατά τη διάλυση των απεργών γίνονται νέα επεισόδια ανάμεσα σε διαδηλωτές και αστυνομικούς.

5/7. Μετά από λευκή απεργία 35 ημερών οι εργαζόμενοι στα ναυπηγεία Ελευσίνας υπογράφουν συμφωνία με την εργοδοσία: πρώτον, θεωρούνται άκυρες οι απολύσεις. Οι απολυμένοι θα πιάσουν δουλειά στις 7.7. Δεύτερον, εξομοιώνονται οι αποδοχές τους με αυτές των Ελληνικών Ναυπηγείων του Νιάρχου. Τρίτον , οι εργαζόμενοι παίρνουν δάνειο 15 μεροκάματα που θα εξοφληθεί ως τα Χριστούγεννα. Η απεργία στα ναυπηγεία ξεκίνησε από 150 φλογοχειριστές με αιτήματα : επαναπρόσληψη των απολυμένων και αυξήσεις μισθών. Μετά τρεις μέρες , μετά το λοκ-άουτ της εργοδοσίας , η απεργία γενικεύτηκε και περιέβαλε στα αιτήματα και τους νέους απολυμένους.

6/7. Σταματά η απεργία 2 εβδομάδων στη ΒΙΟΧΡΩΜ μετά από επέμβαση του ΕΚΑ του Καρακίτσου. Η εταιρεία δέχτηκε να δώσει 15%-25% αυξήσεις και να αντιμετωπίσει θετικά τα αιτήματα του ανθυγιεινού και των καλύτερων συνθηκών δουλειάς.

11/7. Οι εργάτες παραγωγής και φορτώσεων του τμήματος παγωτών της ΕΒΓΑ κατεβαίνουν σε στάση εργασίας ζητώντας : 45 ώρες δουλειά τη εβδομάδα , όπως λέει το υπουργείο , αυξήσεις 30% επίδομα παραγωγής , ανθυγιεινό , 15 λεπτά διακοπή για φαγητό.

Στην αυλή του εργοστασίου γίνεται συνέλευση . Βγαίνει επιτροπή που ανεβαίνει να μιλήσει με τους εργοδότες Μπουγά – Παπακωνσταντίνου . Δεν παίρνουν όμως καμιά απάντηση. Η Γ.Σ. στις 13/7 αποφασίζει τότε απεργία διαρκείας και νέα Γ.Σ. στις 13/7. Στις 12/7 η εργοδοσία κλείνει τις πόρτες . Οι απεργοί μαζεύονται έξω από την κεντρική πύλη. Στο εσωτερικό του εργοστασίου ο Μπουγάς προσπαθί να δείξει ότι η δουλειά συνεχίζεται. Στην Γ.Σ. στις 13/7. αποφασίζεται να συνεχιστεί η απεργία . Η εργοδοσία προσλαμβάνει απεργοσπάστες ενώ εξαγοράζει με πολλά λεφτά μερικές εργάτριες , και μια μέλος της επιτροπής . Το πρωί στις 14/7.σε έκταση Γ.Σ. μπροστά στο εργοστάσιο αποφασίζεται να σταματήσει η απεργία. Ο Μπουγάς όμως και ο άνθρωποι του διαλέγουν στην πύλη ποιοι θα μπουν και ποιοι όχι. Οι υπόλοιποι απολύονται χωρίς αποζημίωση.

Ξεκινά πορεία των απολυμένων στο Υπουργείο Απασχόλησης. Μια επιτροπή ανεβαίνει στον γενικό γραμματέα. Ο γραμματέας σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Παπακωνσταντίνου τον παρακαλεί , παρά τα λάθη των απεργών, να μην τους απολύσει για χάρη της κοινωνικής γαλήνης. Πάνω από 100 εργάτες απολύονται.

15/7. 24ωρη απεργία στο εργοστάσιο της ΒΙΕΞ στο Καμάρι. Οι απεργοί ζητούν να επαναπροσληφθούν 3 απολυμένοι συνάδελφοι τους.

Συνεχίζεται οι κοινός απεργιακός αγώνας στα εργοστάσια της Φούλγκορ στο Σουσάκι και στον Ρέντη.

31/7. Σταματά η απεργία στη Φούλγκορ της Κορίνθου. Δίνεται αύξηση 15 δρχ. 5 δρχ. την μέρα για γάλα και 5 λεπτά διάλλειμα. Η εργοδοσία προσπαθεί να σπάσει την απεργία και στο εργοστάσιο του Ρέντη.

4ωρες στάσεις στη Ντόντ> για αυξήσεις 35%.

7ωρες στάσεις στην ΙΖΟΛΑ με αιτήματα : αύξηση 40δρχ., καλύτερες συνθήκες δουλειάς.

Συνεχίζεται η λευκή απεργία στην ΕΓΛ της Πάτρας . Οι εργαζόμενοι συζητούν να προχωρήσουν σε απεργία πείνας .

Στη Φουλγκορ του Ρέντη καταγγέλλονται από τους απεργούς προσπάθειες ορισμένων να κουκουλώσουν τα αιτήματα και να σταματήσει η απεργία

Λήγει με επιτυχία ο 29ήμερος απεργιακός αγώνας στην ΙΖΟΛΑ. Οι εργαζόμενοι κερδίζουν 50 δρχ. αύξηση στο μεροκάματο , πληρωμή 28% του μεροκάματος για τις μέρες των στάσεων, σταμάτημα των απολύσεων.

1/9. Απεργία στη ΜΕΛ και στην χαρτοποιία του Λαδόπουλου στη Θεσσαλονίκη. Τα αιτήματα των απεργών είναι: αυξήσεις 20-40% και ανθυγιεινό επίδομα 15%.

3/9. Συνεχίζεται η απεργία στη ΜΕΛ. Οι εργάτες συσπειρωμένοι στο σωματείο τους απομονώνουν τους ρουφιάνιους της εργοδοσίας. Ένα από τα κύρια συνθήματά τους ΝΟΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΙΚΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΗ .Το σύνθημα που πρωτοφώναξαν οι εργάτες της ΜΕΛ και που σήμερα εξακολουθεί να κυριαρχεί σε κάθε ταξική κινητοποίηση.

21/9. 21 μέρες απεργία στη ΜΕΛ. Η εργοδοσία έχει αρχίσει να απολύει απεργούς.

Απεργία των μεταλλωρύχων στους Βωξίτες Παρνασσού.

Απεργία στα Χαλυβουργεία Βόλου με αιτήματα αυξήσεις στα μεροκάματα και επαναπρόσληψη των απολυμένων συναδέλφων τους.

48ωρη απεργία στα μεταλλεία του Μαδέμ-Λάκκο.

25/9. Απεργία διαρκείας στο Μαδέμ-Λάκκο. Ο Μποδοσάκης έχει αρχίσει απολύσεις με σκοπό να μην αφήσει κανέναν. Σκοπεύει να κλείσει το μεταλλείο για να το ανοίξει ξανά με νέο όνομα και με Γάλλους μετόχους.

26/9. Συναυλία συμπαραστάσης στους απεργούς της ΜΕΛ στη Θεσσαλονίκη.

16/10. Οι απεργοί της ΜΕΛ συνεχίζουν τον αγώνα τους. Κάθε μέρα γίνονται συγκεντρώσεις και οι απεργοί ενημερώνονται για τις εξελίξεις της απεργίας. Γίνονται συζητήσεις και κουβεντιάζονται ανοιχτά και από όλους οι διάφορες απόψεις που υπάρχουν . Όλοι μαζί μετά αποφασίζουν. Οι εργάτες της ΜΕΛ ζητούν συμπαραστήση από όλους όσους θέλουν να βοηθήσουν με έργα και όχι με λόγια. Μπροστά στο εργοστάσιο γίνονται εκδηλώσεις από συμπαραστάτες και απεργούς.

Μοιράζονται χιλιάδες προκηρύξεις από τους απεργούς που βγάζουν και την δίκη τους εφημερίδα. Στο έκτο τεύχος στις 16/10 οι απεργοί της ΜΕΛ γράφουν : «εμείς οι απεργοί της ΜΕΛ εκτιμήσαμε ότι μετά από 60 μέρες απεργιακού αγώνα στη Θεσσαλονίκη και αφού η εργοδοσία δεν έδειξε κανένα ενδιαφέρον για διαπραγματεύσεις με σκοπό τη λύση των δίκαιων αιτημάτων μας με γνώμονα το σύνθημα «60 μέρες απεργίας δεν μας δίνουν σημασία», αποφασίσαμε ομόφωνα στην τελευταία γενική συνέλευση να κατέβουμε στην Αθήνα για περαιτέρω κλιμάκωση του αγώνα μας. Η κλιμάκωση αυτή θα υλοποιηθεί με άμεση πίεση των κυβερνητικών παραγόντων από τη μια μεριά με αγωνιστικές εκδηλώσεις και από την άλλη με πίεση μέσα στη Βουλή από μέρους των προοδευτικών κομμάτων....».

1977

21/01. Δικάζονται στο Εφετείο της Αθήνας οι εργάτες του Σκαλιστήρη.

27/01. Οι εργάτες της ΙΖΟΛΑ αρχίζουν καθημερινές στάσεις ενάντια στις τρομοκρατικές απολύσεις εργατών από την εργοδοσία.

130/2. Με συνέλευσή τους οι κλωστουφαντουργοί της ΒΕΠΣΥ Θεσσαλονίκης αποφασίζουν ομόφωνα να κατέβουν σ' αγώνα με αιτήματα: αύξηση 2.500 το μήνα, ανθυγιεινό επίδομα , εβδομάδα 15 ωρών , να δοθούν φόρμες και αλλα απαραίτητα. Το αφεντικό προτείνει να απολυθούν οι μισοί εργάτες και να δοθεί αύξηση στους άλλους μισούς.

15/02. 24ωρη απεργία στη ΒΕΣΠΥ.

3ωρες στάσεις στην ΑΕΓ. Οι εργαζόμενοι στην ΑΕΓ έχουν αποφασίσει στη Γεν. Συνέλευση τους 21/1 στο ΕΚΠ , να διεκδικήσουν αυξήσεις 35%. Η εργοδοσία απαντά με τρομοκρατικές απολύσεις , ενώ οι εργαζόμενοι εκλέγουν σε νέα συνέλευση Επιτροπή Αγώνα και αρχίζουν 24ώρες στάσεις. Αφού η εταιρία προσλαμβάνει τους απολυμένους – για να τους δώσει άδεια στη συνέχεια, απαντά ότι δίνει αυξήσεις 8-10 %. Οι στάσεις θα γίνουν στη συνέχεια 4ωρες. Η εταιρεία θα απολύσει 21 εργάτες και σαν απάντηση οι στάσεις θα γίνουν 7ωρες. Μετά μία βδομάδα γίνονται άλλες 14 απολύσεις , από τις οποίες οι 5 είναι σε μέλη της Επιτροπής Αγώνα. Σε λίγο άλλες 7 απολύσεις .

Συνεχίζονται 7ωρες στάσεις εργασίας στη ΒΕΠΣΥ. Στη συνέλευση των απεργών βρίσκονται και δηλώνουν την αλληλεγγύη τους στον απεργούς τα σωματεία της ΒΑΛΚΑΝ ΕΞΠΟΡΤ , ΓΚΟΥΝΤ ΓΥΑΡ, ΣΤΑΜΕΡ, ΣΑΙΝΤ ΡΕΝΤΖΙΣ.

04/03. Εκατοντάδες αστυνομικοί και κρανοφόροι πραγματοποιούν μπλόκο στην πλατία Ομονοίας και τους γύρους δρόμους. Συλλαμβάνονται 243 άτομα. Η αστυνομία ανακοινώνει «επιχείρηση αρετής» με στόχο κακοποιά στοιχεία, αλλά κύριος στόχος ήταν οι φοιτητές που μάζευαν υπογραφές κατά της αθωωτικής απόφασης για το Πολυτεχνείο.

Λόκ-άουτ της εργοδοσίας στη ΒΕΠΣΥ.

070/3. 24ωρη απεργία των εργαζομένων στα ορυχεία και λατομεία της Μήλου. Κύρια αιτήματα των απεργών είναι να παρθούν μέτρα για να μειωθεί η σκόνη και να προστατευτεί η υγεία των εργαζόμενων. Το 74% των εργαζομένων στις εταιρείες Βαρυτίνης, Μικομπάρ, Τιτάν, Μπλοπάν, Τσιπούρη, Σαρίδη, Μαθεουδάκη, Μαρκέττου παίρνουν μέρος στην απεργία. Επίσης παίρνουν μέρος και οι εργαζόμενοι της Κιμώλου στην Βαρυτίνη, παρόλο που δεν είχαν κληθεί στη Γενική Συνέλευση.

08/03. Συνεχίζονται για ένα μήνα οι καθημερινές τετράωρες στάσεις εργασίας στον ΣΕΒΑΣΤΑΚΗ. Οι εργαζόμενοι διεκδικούν αυξήσεις 35-40%, συνδικαλιστικές ελευθερίες, ανθυγιεινό επίδομα.

Μετά από προσωπική παρέμβαση του υπουργού Λάσκαρη λύνεται η απεργία στη βιομηχανία χάρτου ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ, αφού συμφώνησαν εργοδοσία και εργαζόμενοι.

Δεύτερη μέρα της 48ωρης απεργία στον ΣΑΡΑΚΑΚΗ. Αιτήματα της απεργίας είναι επαναπρόσληψη ενός απολυμένου, πενθήμερο, αυξήσεις 20%, καλύτερες συνθήκες δουλειάς.

11/03. 24ωρη απεργία στη ΒΥΘΟΥΛΚΑ ΑΕΒΕ με αιτήματα αυξήσεις 30% στα μεροκάματα.

Συνεχίζεται και βρίσκεται στον 2^ο μήνα η απεργία των εργατών στη ΛΑΡΚΟ.

Με απεργία διαρκείας απαντούν οι μεταλλωρύχοι του Μαδέμ-Λάκκο, στις απολύσεις του προέδρου και του γραμματέα του σωματίου τους.

Συνεχίζονται για 2^ο μήνα η απεργία των εργατών της ΛΑΡΚΟ και οι 7ωρες στάσεις στην ΑΕΓ.

Άλλοι 70 εργαζόμενοι απολύονται από τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις του Σκαλιστήρη.

16/03. Νέα 24ωρη απεργία των εργαζομένων στα ορυχεία και λατομεία της Μήλου και της Κιμώλου. Η συμμετοχή στην απεργία ανεβαίνει στο 94%.

18/03. 51 μέρες απεργίας στη ΛΑΡΚΟ. 150 χωροφύλακες και 100 κρανοφόροι περιπολούν πάνοπλοι και τηρούν την τάξη στη Λάρυμνα. Η εργοδοσία έχει εξαπολύσει πόλεμο νεύρων και προκλήσεων κατά των απεργών, που επιβλέπει ο συντ/χης ε.α. του ΑΣΠΙΔΑ Α. Παπατέρπος.

21/03. Οι απεργοί της ΑΕΓ αρχίζουν διαπραγματεύσεις με την εργοδοσία.

24ωρη απεργία στη ΒΙΟΤΣΑΛ. Οι εργάτες ζητούν: αυξήσεις 35%, ανθυγιεινό 15%, καλύτερες συνθήκες δουλειάς, σταμάτημα της τρομοκρατίας. Η εργοδοσία είναι αδιάλλακτη και η απεργία γίνεται διαρκείας. Ο μη έλεγχος του Δ.Σ. από τους απεργούς θα οδηγήσει σε ήττα μετά από 53 μέρες απεργίας.....

22/03. Οι απεργοί μεταλλωρύχοι του Μαδέμ-Λάκκο ετοιμάζονται να καταλάβουν τις στοές των μεταλλείων και το εργοστάσιο εμπλουτισμού του μεταλλεύματος στο Στρατόνι αν η εργοδοσία εξακολουθήσει την αδιαλλαξία της απέναντι στα αιτήματά τους. Αυτά , εκτός από την επαναπρόσληψη των απολυμένων είναι: αυξήσεις 35%, επιδόματα τριετίας , νυχτερινό, επικίνδυνο και ανθυγιεινό, ανθρωπινες συνθήκες εργασίας ,παρουσία γιατρού και ασθενοφόρου στις στοές.

Περίπου 50 μεταλλωρύχοι έχουν κλειστεί στη στοά με είσοδο προς την Ολυμπιάδα , στα μεταλλεία του Μαδεμ-Λάκκο. Κρανοφόροι και τεθωρακισμένα της χωροφυλακής πήγαν στα μεταλλεία για να εμποδίσουν την κατάληψη και συγκρούστηκαν με τους απεργούς.Οι τελευταίοι κατέφυγαν στη στοά και απειλούν να την ανατινάξουν με δυναμίτη αν οι κρανοφόροι επιχειρήσουν να μπουν μέσα.Εκατοντάδες απεργοί , καθώς και κάτοικοι και γυναικόπαιδα από τα Μαντεμοχώρια τρέχουν στη στοά της Ολυμπιάδας.Στο δρόμο συγκρούονται με τους κρανοφόρους που προσπαθούν να τους εμποδίσουν.Οι συγκρούσεις γενικεύονται και κρατούν όλο το βράδυ στις πλαγές του Στρατόνικου.

«Οι χωροφύλακες μας κυνήγησαν με τα ρόπαλα στο βουνό και δεν βρήκαμε ούτε πέτρες για να τους ρίξουμε.Μας βρίζανε και μας χτυπούσαν σαν ζώα.Χτυπούσαν ακόμα και γέρους και έγγυες γυναίκες.Τέτοια πράγματα δεν έκαναν ούτε οι γκεσταπίτες στην κατοχή.Δεν πρόκειται να τα ξεχάσουμε ούτε εμείς ούτε τα παιδιά μας.Σπάζανε με τα ρόπαλα τους τα τζάμια από τα αυτοκίνητα. Τα αναποδογύριζαν και μετά ελεγάν πώς τα κάναμε εμεις » θα καταγγείλουν μετά τις συγκρούσεις οι απεργοί.

23/03. Το πρωί όλα τα Μαντεμοχώρια είναι μπροστά στην είσοδο της στοάς της Ολυμπιάδας. Οι απεργοί που είναι κλεισμένοι στην στοά 20 ώρες βγαίνουν έξω όταν ο πρόεδρος του Σωματείου τους λέει ότι έχουν έρθει δημοσιογράφοι και θα διαπραγματευτούν χωρίς να τους πειράξει κανείς...Πριν βγούν γίνεται πρόταση από απεργούς να καταστρέψουν τις αντλίες που τραβούν το νερό από τις στοές.Αυτόματα θα πλημμύριζαν οι στοές και για να καθαριστούν και να ξαναλειτουργήσουν τα μεταλλεία ήθελε κανένα χρόνο.Την πρόταση όμως δεν δέχονται ο πρόεδρος και ο γραμματέας του σωματείου και έτσι δεν καταστρέφονται οι αντλίες.Σημείωση ότι ο πρόεδρος Δ.Βασιλούδας είναι πρώην ενωματάρχης με 5 τραύματα στα πόδια από τον ανταρτοπόλεμο,όπως καυχιέται. Μόλις οι απεργοί βγαίνουν από την στοά οι κρανοφόροι ορμούν πάνω τους.Τουλάχιστον 12 εργάτες ρίχνονται σε μία κλούβα. Αμέσως ξαναρχίζουν οι συγκρούσεις με δακρυγόνα και ρόπαλα ανάμεσα στους εργάτες και τους χωροφύλακες. Κάτω από την επίβλεψη του διοικητή τους. Οι χωροφύλακες απωθούν τους εργάτες, 20 από αυτούς οδηγούνται στον εισαγγελέα Πολύγυρου Δημητριάδη που τους κατηγορεί για αντίσταση κατά της αρχής και για παρεμπόδιση εργασίας. Στα επεισόδια τραυματίζονται 6 κρανοφόροι και περίπου 15 εργάτες και κάτοικοι από τα γύρω χωριά.

Στα χωριά των μεταλλωρύχων κυριαρχεί η τρομοκρατία της Χωροφυλακής.Υπάρχουν κτυπημένες γυναίκες – όπως η έγκυος Τασούλα Γαλατσάνου – και παιδιά.Πολλοί εργάτες έχουν πάρει τα βουνά για να γλυτώσουν από τη σκληρότητα των χωροφυλάκων. Οι δημοσιογράφοι εμποδίζονται να φτάσουν στα μεταλλεία. Πάνω από 800 χωροφύλακες μεταφέρονται και στρατοπεδεύουν στα

Μαντεμοχώρια. Αύρες τρέχουν στους δρόμους των χωριών. Μονάδες ΛΟΚ και ΤΕΑ κάνουν ασκήσεις μέσα στα χωριά. Χωροφύλακες κάνουν εφόδους στα σπίτια εργατών και τους συλλαμβάνουν. Ο νόμος και η τάξη έχει επιβληθεί στα χωριά των εργατών..

24/03. Η απεργία των σιδηροχυτών στα «ΧΥΤΗΡΙΑ ΒΟΛΟΥ ΑΕ» συνεχίζεται για 165^η μέρα. Οι απεργοί ζητούν να εφαρμοστεί από την εργοδοσία η συλλογική σύμβαση εργοσίας που ισχύει για όλα τα χυτήρια της Ελλάδος. Σύμφωνα μ' αυτήν πρέπει να δουλεύν 5ωρο και όχι 8ωρο όπως υποχρεώνονται τώρα.

24ωρη απεργία των εργαζομένων στην ΕΛ ΓΚΡΕΚΟ με αιτήματα : αυξήσεις 30% και επαναπρόσληψη των απολυμένων.

Συνεχίζεται οι στάσεις εργασίας στον ΣΕΒΑΣΤΑΚΗ και στη ΒΙΟΤΣΑΛ.

24ωρη απεργία των εργατοτεχνιτών του ΡΑΔΙΟ-ΑΘΗΝΑΙ για καλύτερες συνθήκες δουλείας και ουσιαστικές αυξήσεις.

27/03. Συνεχίζεται για 15^η μέρα η απεργία των μινιδόρων στο ΜΑΔΕΜ-ΛΑΚΚΟ. Παρά τις προσπάθειες της εργοδοσίας να τους «σπάσει» με τα χωριά τους να κατέχονται από κρανοφόρους οι μεταλλωρύχοι συνεχίζουν...

31/03. 65 μέρες απεργίας συμπληρώνουν οι εργάτες της ΑΕΓ. Καθημερινά πραγματοποιούν εφτάωρες στάσεις ζητώντας την άμεση επαναπρόσληψη των 45 απολυμένων και αυξήσεις 35%.

01/04. Ενώ συνεχίζονται οι στάσεις εργασίας στην ΑΕΓ η εργοδοσία δέχεται να επαναπροσλάβει από τους 27 απολυμένους (οι υπόλοιποι έχουν βρει αλλού δουλειά) τους 25. Οι δύο που μένουν είναι μέλη του Δ.Σ. και χρησιμοποιείται σαν δικαιολογία ότι εκκρεμεί μήνυση εναντίον τους από απεργοσπάστες.

04/04. Τελείως απροετοίμαστα γίνεται Γ.Σ. στην ΑΕΓ. Παρόντες 178. Η προσφορά της εργοδοσίας : 25 επαναπροσλήψεις ,17 % αύξηση , δεν πληρώνονται οι ώρες των στάσεων μπαίνει σε ψηφοφορία. Με 147-40 αποφασίζεται να συνεχιστεί η απεργία.

Συγκέντρωση –συναυλία συμπαράστασης στους απεργούς-μεταλλωρύχους του Μαδέμ-Λάκκο οργανώνεται στο «ΑΛΑΜΠΡΑ».

06/04. Νέα προσπάθεια της ΕΣΑΚ να σπάσει την απεργία της ΑΕΓ. Το Δ.Σ. που ελέγχει κάνει ξαφνικά νέα Γ.Σ. ενώ απουσιάζει η επιτροπή Αγώνα και πιο δραστήριοι με το νέο ότι η εργοδοσία δίνει 1500δρχ. σαν πληρωμή για τις στάσεις 70 ημερών!!! Αποφασίζεται να σταματήσει η απεργία . Στην ψηφοφορία συμμετέχουν 20 απεργοσπάστες ...

Ενώ οι εργάτες της ΛΑΡΚΟ συνεχίζουν για 77^η μέρα την απεργία στην κατεχόμενη από την Χωροφυλακή πόλη της Λάρυμνας , κρανοφόροι επιτίθενται δύο φορές σε συγκεντρώσεις των απεργών και στις γυναίκες τους.

Στις 5 το πρωί γυναίκες και παιδιά των απεργών συγκεντρώνονται έξω από τη «ΛΑΡΚΟ» και αποδοκιμάζουν τους απεργοσπάστες με το σύνθημα «όχι στα μεροκάματα του τρόμου». Οι κρανοφόροι παρουσία του διοικητή της Χωροφυλακής και εισαγγελέα διαλύουν βίαια τα γυναικόπαιδα. Μετά τη βίαιη διάλυση τοιχοκολλείται απόφαση της Χωροφυλακής που απαγορεύει κάθε υπαίθρια συγκέντρωση. Ήδη στην περιοχή της Λάρυμνας έχουν απαγορευτεί οι συγκεντρώσεις και οι ομαδική κυκλοφορία στους δρόμους!!!

Στις 5 το απόγευμα οι απεργοί μαζί με τις γυναίκες τους ξανασυγκεντρώνονται στην είσοδο της ΛΑΡΚΟ για να καταγγείλουν και να συνεχίσουν την απεργία. Νέα επίθεση των ροπαλοφόρων της Χωροφυλακής. Πολλοί τραυματίζονται και 7 συλλαμβάνονται.

12/04. Οι απολυμένοι της ΑΕΓ πάνε να πιάσουν δουλειά σύμφωνα με τη συμφωνία που έκαναν οι της ΕΣΑΚ. Όμως η εργοδοσία δεν τους παίρνει όλους...Σε 4 άτομα δίνει άδεια για να τα απολύσει στο τέλος της. Ταυτόχρονα αρχίζει καθημερινή τρομοκρατία ενάντια στους επαναπροσληφθέντες , πόλεμος νεύρων και παράνομες μεταθέσεις (έναν τον έστειλαν στη Δράμα). Από τους 25 μόνο οι 4 πάνε στις παλιές θέσεις τους . Το Δ.Σ. ούτε που διαμαρτύρεται. Η σύνθεση του : 4 μέλη της ΕΣΑΚ , 1 συμπαθών της ΕΣΑΚ και οι άλλοι , δύο απολύονται σύμφωνα με τη συμφωνία της ΕΣΑΚ και της εργοδοσίας.

14/04. Συνεχίζεται για 24^η μέρα η απεργία στη ΒΙΟΤΣΑΛ.

Για 3^ο μήνα συνεχίζονται επίσης οι στασεις εργασίας στου ΣΕΒΑΣΤΑΚΗ.

15/04. 79 μέρες απεργία στη ΛΑΡΚΟ . Μετά από παρέμβαση της ΓΣΕΕ γίνεται σύσκεψη απεργών και εργοδοσίας στο υπουργείο Απασχόλησης . Η κατοχή της Λάρυμνας συνεχίζεται : Πάνοπλοι χωροφύλακες, 700 τον αριθμό, κυκλώνουν κάθε μέρα την περιοχή 8 χλμ. γύρω από τη ΛΑΡΚΟ για να προστατέψουν τους απεργοσπάστες . Διοικητής τους ο συντ/χης Γ.Μάντης.

18/04. Εκδήλωση των απεργών μεταλλωρύχων του Νέου Κόκκινου της ΛΑΡΚΟ στο γήπεδο της ΛΑΡΚΟ στο γήπεδο της Καλλιθέας .Συμμετέχουν 4.500-5.000 εργαζόμενοι Αγωνιστές εργάτες από τη ΒΙΟΤΣΑΛ την ΙΖΟΛΑ το Ράδιο-Αθήναι , το ΕΒΙΟΠ-ΤΕΜΠΟ και άλλα εργοστάσια καθώς και ανεξάρτητοι αγωνιστές και ομάδες. Διακινούν 3.000 αφίσες και 10.000 προκηρύξεις . Παρά τον ελάχιστο χρόνο προετοιμασίας η εκδήλωση των απεργών του Νέου Κόκκινου σημειώνει επιτυχία.

Νέα 24ωρη απεργία των εργαζομένων της Μήλου-Κίμωλου.

Ψήφισμα συμπαράστασης των οικοδόμου του Αγρινίου στους απεργούς του Μαδέμ-Λάκκο και της Λάρκο.

24/04. Στη γενική τους συνέλευση 1.300 λιθογράφοι αποφασίζουν 24ωρη απεργία για τις 27/4 για να κατακτήσουν 40ώρο – πενθήμερο ,ένα μήνα άδεια, η προύπηρεσία να λογαριάζεται στο επάγγελμα και όχι στο εργοστάσιο , εξίσωση στα μεροκάματα με βάση τα ψηλότερα της σύμβασης.

27/04. 24ωρη απεργία των Λιθογράφων.

Ανακοίνωση του Σύνδεσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων ζητά από τους αρμόδιους υπουργούς «ενεργότερη κυβερνητική συμπαράσταση» για να σπάσουν οι απεργίες των μεταλλωρύχων. Στην ίδια ανακοίνωση οι απεργοί χαρακτηρίζονται «υπονομευτές της οικονομίας» και οι απεργίες «πολλαπλά παράνομες».

Τηλεγράφημα στον υπουργό απασχόλησης Λάσκαρη στέλνουν οι απεργοί του Μάδεμ-Λάκκο και αξιάνουν την απομάκρυνση των απεργοσπαστών σε 48ωρες . Η απεργία συνεχίζεται για 39^η μέρα. Η χωροφυλακή έστειλε νέες ενισχύσεις κρανοφόρων και αύρες. Παράλληλα απαγορεύει «...οποιαδήποτε συγκέντρωση υπαίθρια, πορεία ή διαδήλωση γύρω ή μέσα στα εργοστάσια της εταιρείας μεταλλείων καθώς και στην Εθνική οδό Θεσσαλονίκης – Ουρανούπολης , και γενικά στην περιοχή μέχρι τις 12 μ.μ. της 30/4 για την αποφυγή δημιουργίας σοβαρών κινδύνων της δημόσιας ασφάλειας και απειλής της οικονομικής ζωής της περιοχής.

13/05. Στάσεις εργασίας στη ΧΡΩΠΕΙ για αυξήσεις 35 %,ανθυγιεινό, 42 ώρες δουλειάς.

Σύμφωνια απεργών – εργοδοσίας στη ΛΑΡΚΟ. Η εταιρεία δέχτηκε να δώσει αυξήσεις 17%,να επαναπροσλάβει 28 απολυμένους , να δώσει τριετία με 4% και οικονομική ενίσχυση 1.500 δρχ. σε κάθε απεργό.

19/05. 10 εργατικά σωματεία της Χαλκιδικής κινητοποιούνται σε συμπαράσταση των απεργών του Μαδέμ—Λάκκο. Η χωροφυλακή αποφασίζει και διατάσει στρατιωτικό νόμο στα Μαντεμοχώρια.

24/05. Τα σωματεία ΙΖΟΛΑ,ΠΙΤΣΟΥ,ΒΕΣ,ΕΒΙΟΠ,ΕΣΚΙΜΟ και των εργαζόμενων του Μαντουδιού πραγματοποιούν συγκέντρωση συμπαράστασης στους δικαζόμενους μεταλλωρύχους , στο γήπεδο του Αιγάλεω. Η εκδήλωση σημειώνει επιτυχία όχι όμως τόση όση μπορούσε να έχει, συγκρινόμενη π.χ. με τις εκδηλώσεις των απεργών του Νέου Κόκκινου. Η πρόταση για συγκέντρωση γίνεται από τα σωματεία του Μαντουδιού, που εργάτες τους δικάζονται στις 25/5. Κινητοποιούνται για την οργάνωση της εκδήλωσης τα εργοστασιακά σωματεία της Αθήνας. Η ΕΣΑΚ έρχεται σε επαφή με τη συντονιστική επιτροπή των σωματείων και προτείνει το πλάτεμα της πρωτοβουλίας. Για να γίνει αυτό το πλάτεμα η ΕΣΑΚ λέει : πως πρέπει να αλλάξει η πολιτική βάση της εκδήλωσης. Το σύνθημα «κάτω ο ν. 330» να γίνει «Αναθεώρηση του ν. 330» να μην προβληθεί ο εργοστασιακός συνδικαλισμός σαν η απαραίτητη μορφή οργάνωσης των εργατικών αγώνων. Το πλάτεμα της ΕΣΑΚ κρίνεται απαράδεχτο και απορρίπτεται από τα σωματεία εκτός από τη σφραγίδα της ΑΕΓ που αποχωρεί...Το κύριο βάρος για την προετοιμασία της εκδήλωσης αναλαμβάνουν οι εξωβουλευτικές οργανώσεις.Αυτές όμως συναγωνίζονται για την πιο σωστή «γραμμή» μια και η μοναδικά σωστή, ΕΣΑΚ αποκλείστηκε. Δεν γίνεται καμιά ουσιαστική δουλειά και προπαγάνδα στο κόσμο αλλά και μέσα στα εργοστάσια. Οι εργάτες που τα σωματεία τους οργανώνουν την εκδήλωση περνούν σε δεύτερο λόγο. Η προπαγάνδη της εκδήλωσης γίνεται με ...πρενς κόνφερανς ενώ το συντονιστικό των αντιπροσώπων βγάζει και το εκτελεστικό του όργανο.!!!

25/05. Δικάζονται στο Εφετείο 10 μεταλλωρύχοι του Μαντουδιού. Πρωτόδικα είχαν δικάσει σε 10-17 μήνες γιατί υπερασπίστηκαν την απεργία τους και αντιστάθηκαν στους κρανοφόρους.

Τον Μάη τελειώνει μετά από απεργία 115 μέρες ο αγώνας των μεταλλωρύχων του Νέου Κόκκινου. Οι εργάτες κερδίζουν το σύνολο των αιτημάτων τους μετά από τον ανυποχώρητο αγώνα τους. Κερδίζουν συγκεκριμένα :α) αυξήσεις 22-35%, β) στις τριετίες λογαριάζονται όλες οι προυπηρεσίες , γ) το σωματείο επιθεωρεί τις στοές, δ) το επίδομα παραγωγής το παίρνουν όλοι, ε) στο επίδομα παραγωγής προστίθεται άλλο 25% για πάνω 250μ. στ)15.000 δάνειο για τις μέρες της απεργίας που θα αποσβεστεί αν δουλέψουν ως το τέλος του 1977.

05/06. Συνεχίζεται για 3^ο μήνα η απεργία στο Μάδεμ-Λάκκο . Εργοδοσία και χωροφυλακή προσπαθούν με τρομοκρατία και εκβιασμούς να «σπάσουν» τους απεργούς. Στο Νιοχώρι ο απεργοσπάστης Καραντώνας συνεδριάζει με 5-6 άλλους για να βοηθήσουν στο σπάσιμο της απεργίας, ενώ το σπίτι φυλά η χωροφυλακή. Απεργοί από το Νιοχώρι ειδοποιούν τους απεργούς από τα γύρω χωριά. Συγκεντρώνονται περίπου 300 εργάτες που κυκλώνουν το σπίτι του Καραντόνα και το λιθοβολούν. Ο Καραντόνας πυροβολεί, πυροβολεί με κυνηγετικό όπλο και τραυματίζει στο χέρι έναν απεργό. Όταν ο κοσμος έχει αρχίσει να διαλύεται φτάνουν κρανοφόροι και αύρες που επιτίθενται σε όσους προλαβαίνουν. Επί τόπου φθάνει ο Νομάρχης Μπαλκίζας , ο Διοικητής Χωροφυλακής Χ. Πιάς και οι αντεισαγγελείς Σταυρόπουλος και Αντωνικόπουλος. Ακολουθούν έφοδοι και έρευνες στα σπίτια απεργών.Συλλαμβάνονται 17 άτομα. Επίσης αρχίζουν ενέργειες όπως κάψιμο αχυρόμπαλων και ξερίζωμα ενός στρέμματος πατάτας του Καραντόνα, που γίνονται δεκτές με ικανοποίηση από τους απεργούς , που είναι οι περισσότεροι σίγουροι ότι είναι έργα απεργών , παρά το λεγόμενα για προβοκάτσιες.

07/07. 24ωρη επιτυχής απεργία στην Ντόυτς.

13/07. Με 4 σφαίρες πυροβολείται και σκοτώνεται ο Γ. Κεχαΐδης 32 χρονών ελαιοχρωματιστής από τον αστυφύλακα Ν. Μπαλάμο , στο Καλαμάκι. Ο Κεχαΐδης , δραπέτης από τις φυλακές Κορυδαλού , έπεσε σε μπλοκ μαζί με 2 φίλους του , επιβαίνοντες σε ταξί. Όταν τους κατέβασαν από το ταξί αντιστάθηκε , επιχείρησε να ξεφύγει , τον τραυμάτισαν και μετά τον σκότώσαν, χωρίς να ξέρουν πως είναι δραπέτης.

21/07. 4ήμερη απεργία στην επιπλοποιία «Αθανασιάδη» στον Ταύρο. Τα αιτήματα των απεργών είναι: αυξήσεις 25%, καταβολή άδειας – επιδόματος σύμφωνα με το νόμο , να τοποθετηθεί εξαερισμός στους χώρους δουλείας.

01/09. 24ωρη απεργία στη Χαλυβουργική Ελευσίνας. Οι χαλυβουργοί ζητούν 5ήμερο , 40ωρο , αυξήσεις 20% . Από το πρωί αύρες και κρανοφόροι έχουν τοποθετηθεί γύρω από την υψικάμινο.

03/10. 48ωρη απεργία στη βιομηχανία «ΑΣΤΡΟΝ Α.Ε.» για αυξήσεις 25%, επαναπρόσληψη απολυμένου εργάτη, καλύτερες συνθήκες δουλείας.

48ωρη απεργία στα αζωτούχα λιπάσματα της Πτολεμαΐδας με κύριο αίτημα των απεργών την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των αποδοχών.

04/10. Άλλη μια 24ωρη απεργία στη Χαλυβουργική Ελευσίνας.

05/10. Δικάζονται στον Πολύγυρο 23 μεταλλωρύχοι του Μάδεμ-Λάκκο με τις κατηγορίες εξύβριση , απειλή και χρήση βίας σε βάρος απεργοσπαστών.

18/10. Στο τριμελές Εφετείο της Αθήνας καταδικάζονται 3 εργάτες του Σκαλιστήρη γιατί αντιστάθηκαν στην επέμβαση της χωροφυλακής στην απεργία τους. Είναι οι : Α. βέττας, Δ. Γεωργακόπουλος σε 70 μέρες και Ι. Βέττα σε 2 μήνες. Αθώνεται ο Κ. Τάρλας. Το βράδυ αρχίζει η δίκη άλλων 10 εργατών του Σκαλιστήρη.

01/11. Οι μεταλλωρύχοι του Μαδέμ-Λάκκο Α. Φούκας , Α. Κουμαρικός , Δ. Μπιζιριάνης , Α. Φαρλής καταδικάζονται από το δικαστήριο Πολυγύρου σε φυλακίσεις 7 μηνών. Σε άλλους 6 μεταλλωρύχους το δικαστήριο επιβάλει πρόστιμο 1.000 δραχ. στον καθένα. Αιτία της καταδίκης η απεργία τους ενάντια στον Μποδοσάκη τον περασμένο Μάρτη.

09/11. 3ωρες στάσεις εργασίας στα Ναυπηγεία Ελευσίνας για την ανάκληση 12 απολύσεων και για να σταματήσει η εργοδοσία να ζητά δηλώσεις νομιμοφροσύνης.

10/11. Η εργοδοσία της ΦΙΛΠΣ απαντά με λοκ-άουτ στις κινητοποιήσεις των εργαζομένων στο εργοστάσιο της Καλλιθέας . Μετά από αυτό οι εργαζόμενοι αποφασίζουν απεργία διαρκείας στη γενική τους συνέλευση στον κινηματογράφο «Μίτσι».

23/11. Να συνεχίσουν την απεργία αποφασίζουν οι εργαζόμενοι στη ΦΙΛΠΣ. Η εργοδοσία απειλεί ότι δεν συζητά τα αιτήματα αν δεν λυθεί η απεργία.

24/11. Σε 700 ανέρχονται οι απολυμένοι στου Σκαλιστήρη.

Συνεχίζονται 3ωρες στάσεις εργασίας στη Χαλυβουργική.

28/11. Στη συνέλευση τους οι απεργοί της «ΦΙΛΠΣ» αποφασίζουν την απεργία τους.

1978

09/01. 15^η μέρα απεργίας των οδηγών και βοηθών της Coca-Cola. Η απεργία έχει αρχίσει από το τέλος Δεκεμβρίου, μετά την απόλυση 2 εργατών. Τα αιτήματα των εργατών είναι : α) επαναπρόσληψη των απολυμένων β) εφαρμογή της παλιάς σύμβασης που προβλέπει αύξηση 15% γ)ασφάλιση του οδηγού και του φορτίου σε περίπτωση ατυχήματος δ) εφαρμογή του εσωτερικού κανονισμού.

Παρά όλες τις προσπάθειες της εργοδοσίας να διασπάσει την απεργία και να στείλει απεργοσπαστές για δουλεία , μόνο καμμιά δεκαριά από τους 150 που απεργούν μπήκαν μέσα.

10/01. Απεργία στη ΞΥΛΟΠΑΝ (εργοστάσιο επεξεργασίας ξύλου) με αιτήματα 1) καλύτερες συνθήκες δουλείας 2) συνεχής εξαερισμός του χώρου 3) πόσιμο νερό στο εργοστάσιο κ.ά.

23/01. 6^η μέρα απεργίας στην ΕΣΣΟ-ΠΑΠΠΑΣ με αιτήματα την καταχώρωση προϋπηρεσίας , 5ήμερη εβδομάδα εργασίας,αυξήσεις ημερομισθίων.

27/01. Στάσεις εργασίας στο λιθογραφείο Αστώτη-ΕΛΚΑ.

Σε όλο το ΓΕΝΑΡΗ πάνω από 700 εργαζόμενοι και εργαζόμενες απολύονται από την εργοδοσία, κύρια για συνδικαλιστικούς λόγους.

01/02. 48ωρη απεργία στον «ΒΑΡΑΓΚΗ» με αιτήματα 30% αύξηση και επαναπρόσληψη απολυμένων , ενώ σε 5 ώρες στάσεις εργασίας κατεβαίνουν οι εργατοπαλλήλοι της «ΕΛΚΑ» με αιτήματα τους την ματαίωση απολύσεων εργατών με την αιτιολογία συμμετοχής τους στην Παναθηναϊκή απεργία της 26/1/78.

07/02. Νέα 48ωρη απεργία στο Ξυλουργικό εργοστάσιο «ΑΒΕΠΕ ΑΕ ΒΑΡΑΓΚΑ-ΚΗΣ» . Τα αιτήματα ικανοποιούνται.

08/02. Παρατείνεται για άλλες 3 ημέρες η απεργία των σιδηροδρομικών ενώ 48ωρη προειδοποιητική απεργία των εργαζομένων στην κλωστουφαντουργία «ΜΠΑΡΚΟ» με αιτήματα επαναπρόσληψη απολυμένων και καλύτερες συνθήκες δουλειάς.

16/02. 24ωρη απεργία διαμαρτυρίας πραγματοποιούν οι εργαζόμενοι στην ΠΥΡ-ΚΑΛ Λαυρίου για το θάνατο 2 εργατών, και ζητούν την απομάκρυνση του εργοστασίου από την περιοχή. Θα ακολουθήσουν μαζικές απολύσεις εργατών.

18/02. Αρχίζουν στάσεις εργασίας οι 400 εργάτριες των 2 εργοστασίων της ΤΡΙΟΥΜΦ ΙΝΤΕΡΝΑΣΙΟΝΑΛ στο Ν. Ηράκλειο και τον Περισσό. Οι στάσεις αρχίζουν μετά την απόλυση 17 εργατών που θεωρήθηκαν από την εργοδοσία πρωταίτιες για τη σύσταση σωματίου. Τα αιτήματα είναι: α) αυξήσεις ημερομισθίων β) επαναπρόσληψη απολυμένων γ) δωρεάν μεταφορά των εργατριών με λεωφορία της εταιρείας.

21/02. Λοκ-αουτ κηρύσσεται στην ΤΡΙΟΥΜΦ και οι εργάτριες απειλούνται ή κολακεύονται για να σταματήσουν την απεργία. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εργατριών είναι η συνέχιση της απεργίας.

22/02. 24ωρη απεργία των ηλεκτροτεχνιτών της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης Περάματος με αίτηματα την αύξηση των αποδοχών τους.

23/02. 3μερο απεργιακό αγώνα κηρύσσουν οι 4.300 εργαζόμενοι στα πετρέλαια και υγραέρια με αιτήματα την αλλαγή σύμβασης εργασίας τους. Στην απεργία παίρνουν μέρος: ΣΕΛ,ΕΣΣΟ-ΠΑΠΠΑΣ, ΤΕΞΑΚΟ, ΕΛΒΥΝ, ΜΟΜΠΙΛ, ΜΑΜΙΔΑΚΗΣ, ΤΟΤΑΛ, ΦΙΝΑ κ.ά.

03/03. Σε 24ωρη προειδοποιητική απεργία κατεβαίνουν οι εργαζόμενοι της ΜΕΛ, με αιτήματα , αυξήσεις μισθών, καλύτερες συνθήκες δουλειάς, κατάργηση των αντεργατικών νόμων.

09/03. 1300 εργάτες βρίσκονται χωρίς δουλειά μετά το κλείσιμο των Ναυπηγείων Σύρου.

18/03. Στα Μεταλλεία Σκαλιστήρη εργάτης πολτοποιείται από τη μεταφορική ταινία. Η εταιρεία τον υποχρέωσε να χειρίζεται τη μεταφορική ταινία γιατί μετά τις μαζικές απολύσεις, είχε έλλειψη προσωπικού.

23/03. Σε 24ωρη απεργία κατεβαίνουν οι κλωστουφαντουργοί της εταιρείας «ΠΑΝΑΓΟΣ ΑΒΕΝΥ» με αιτήματα οικονομικά και καλύτερης συνθηκών δουλειάς.

28/03. Λήγει μετά από 40 μέρες η απεργία των εργατριών της ΤΡΙΟΥΜΦ ΙΝΤΕΡΝΑΣΙΟΝΑΛ. Δεν κέρδισαν τίποτα.

29/03. Σε ποινές από 13-32 μήνες καταδικάζονται οι φοιτητές που συνελήφθησαν στα γεγονότα του Παναπιστημίου της Πάτρας.

04/04. Αρχίζει απεργία στην βιομηχανία πλαστικών «ΑΘΗΝΑ».

02/05. Σε 5μερη προειδοποιητική απεργία κατεβαίνουν οι 850 εργατοτεχνίτες και υπάλληλοι της ΕΣΣΟ-ΠΑΠΠΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ.

10/05. 4μερη απεργία στην ΣΕΛΜΑΝ.

15/05. Μετά τις 3ώρες και 4ώρες στάσεις εργασίας κατεβαίνουν σε απεργία διαρκείας οι 400 εργάτες της ΕΛΚΟ Βαγιωνής στη Λυκόβρυση.

Από 20 Απρίλη έως 20 Μάη έγιναν 322 απολύσεις εργατών.

05/07. Σε απεργία διαρκείας κατεβαίνουν οι εργαζόμενοι στη ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗ.

17/07. Σε 48ωρη απεργία κατεβαίνουν οι εργάτες της ΠΕΣΙΝΕ και σε 24 ωρη οι εργάτες της ΠΡΟΚΑΤ Θεσσαλονίκης.

22/07. 24ωρη προειδοποιητική απεργία στην ΗΒΗ-ΙΡΙΣ. Συνολικά τα αιτήματα των απεργών είναι ; αυξήσεις ημερομισθίων, καλύτερες συνθήκες δουλειάς, επαναπροσλήψεις απολυμένων.

Ακόμα έγινε απεργία πείνας 9 εργατών της ΠΕΣΙΝΕ, όταν στον οργανισμό τους βρέθηκε φθόριο περισσότερο του κανονικού. 8 μέρες απεργίας και στάσεων συμπαράστασης των άλλων εργατών, είχαν σαν αποτέλεσμα την επαναπρόσληψη και αποζημίωση των εργατών.

17/09. Αρχίζει 48ωρη απεργία των εργαζομένων στη Μότορ Ελλάς.

21/09. Σε 48ωρη προειδοποιητική απεργία κατεβαίνουν οι εργαζόμενοι της «Αμιαντίτ» Πάτρας.

Στάσεις εργασίας στου Πίτσου γιατί η εργοδοσία δεν προσλαμβάνει τους εργάτες που απολύθηκαν από το στρατό.

Το σωματείο του Πίτσου καταγγέλει το λοκ-άουτ της εργοδοσίας και συνεχίζει τον αγώνα με καθημερινές κινητοποιήσεις των εργατών μπροστά στο εργοστάσιο.

04/06. Μεγάλη συγκέντρωση των απεργών του Πίτσου στο γήπεδο του Αιγαλέω. Μοιράζονται προκηρύξεις για τους φυλακισμένους κατοίκους της Αγ. Βαρβάρας.

20/06. Λήγει η μεγαλύτερη απεργία που έγινε ποτέ στην Ελλάδα , η απεργία των μεταλλωρύχων του Μάδεμ-Λάκκο. Η εταιρεία του Μποδοσάκη ξαναπροσλαμβάνει τους 250 απολυμένους εργάτες που απεργούσαν από τις 14 Μαρτίου του 1977...

21/06. Δικάζεται η εργοδοσία του Πίτσου για παράβαση του ν.690/49 μετά από μήνυση που υπέβαλλε το σωματείο γιατί δεν πληρώνονται οι εργαζόμενοι για τις μέρες του λοκ-άουτ . Φυσικά και αθώνεται ενώ οι εργάτες του Πίτσου συγκεντρώνονται στα δικαστήρια και μέσα στην αίθουσα της δίκης ξεσκεπάζουν και διακωμωδούν την ...ανεξάρτητη ελληνική δικαιοσύνη. Ο πρόεδρος δεν τολμά να επέμβει και αθώνει απλώς την εργοδοσία.

Κρανοφόροι της χωροφυλακής επιτίθενται στη Θήβα στους απεργούς του Πετζετάκη. Κακοποιούνται πολλοί απεργοί , ανάμεσα τους και μία έγκυος και συλλαμβάνεται όλη η διοίκηση του σωματείου των απεργών.

27/06. 24ωρη απεργία των εργαζομένων της Θήβας σε συμπαράσταση στους απεργούς του Πετζετάκη και ενάντια στην επίθεση της χωροφυλακής.

30/06. Η εργοδοσία του Πίτσου με εξώδικους γνωστοποιεί στους εργαζομένους ότι έληξε το λοκ-άουτ. Οι εργάτες αποφασίζουν νέες στάσεις εργασίας και μειώνουν μόνοι τους την παραγωγή.

06/07. Η εργοδοσία του Πίτσου αρχίζει τρομοκρατικές απολύσεις για να λυγίσει την αποφασιστικότητα και τη μαχητικότητα των απεργών. Δυναμική συγκέντρωση των απεργών μέσα στο εργοστάσιο. Προιστάμενοι και χαφιέδες της εργοδοσίας προφυλακίζονται και αναγκάζονται να κλειδωθούν στα γραφεία. Κλούβες και κρανοφόροι φτάνουν στο εργοστάσιο.

08/09. Συνεχίζεται η απεργία των τραπεζούπαλλήλων.

09/07. Η εργοδοσία του Πίτσου συνεχίζει τις απολύσεις. Βάζει λαμαρίνες και συρματόπλεγμα για να χωρίσει τους απολυμένους από τους εργάτες που συνεχίζουν τον αγώνα μέσα. Κάθε μέρα όλοι οι εργάτες μαζεύονται μπροστά στο εργοστάσιο, « ή θα μπούμε όλοι μέσα ή θα φύγουμε όλοι» δηλώνουν αποφασιστικά οι εργάτες.

15/07. Συγκέντρωση των απεργών του Πίτσου έξω από το υπουργείο Εργασίας. Οι εργάτες είναι αποφασισμένοι να συνεχίσουν μέχρι να επαναπροσληφθούν όλοι οι απολυμένοι.

18/07. Η εργοδοσία του Πίτσου απειλεί να κλείσει το εργοστάσιο αν συνεχιστούν οι στάσεις και αυτή η κατάσταση...

Οι εργάτες απαντούν : ΚΛΕΙΣΤΟ-ΚΛΕΙΣΤΟ ΤΟ ΝΤΑΧΑΟΥ , ΚΛΕΙΣΤΟ-ΚΛΕΙΣΤΟ ΤΟ ΡΗΜΑΔΙ και συμπληρώνουν : « Η θα νικήσουμε ή θα κλείσει» , «θα δείξουμε στα αφεντικά τη δύναμη μας , θα το κλείσουμε» ενώ άλλοι εργάτες συμπληρώνουν : « και γιατί να μην πάρουμε εμείς το εργοστάσιο , δικό του είναι και θα το κλείσει»».

24/07. Αστυνομικοί επιχειρούν να απομακρύνουν τους απολυμένους εργάτες μπροστά από το εργοστάσιο του Πίτσου. Οι απολυμένοι παρά τις λαμαρίνες και τα σύρματα επικοινωνούν με τους απεργούς μέσα στο εργοστάσιο πάνω σε σκαλωσιές...Οι εργάτες αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους αστυνομικούς και με το σύνθημα ΒΙΑ-ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΔΟΣΙΑ κυνηγούν τα αφεντικά ως τη Θηβών.

30/07. Δίκη της εργοδοσίας του Πίτσου για την απόλυση του Δ.Σ. του σωματείου των εργατών.

70 εργάτες απολύει η εργοδοσία του Πίτσου. Σύνολο 100 απολυμένοι. Παρά τις απολύσεις οι εργάτες συνεχίζουν την απεργία μέσα στο εργοστάσιο ενώ από έξω βρίσκονται οι απολυμένοι.

30/08. Η συνέλευση των μετόχων του Πίτσου αποφασίζουν να κλείσουν το εργοστάσιο της Αθήνας.... Το σωματείο των εργαζόμενων του Πίτσου καλεί τη ΓΣΕΕ και τη κυβέρνηση καθώς και τα κόμματα να πάρουν θέση απέναντι σε αυτή την ενέργεια της εργοδοσίας.

04/09. Κλείνουν μερικά τμήματα του εργοστασίου του Πίτσου. Οι απολυμένοι εργάτες φτάνουν τους 300. Συνεχίζονται οι 4ωρες στάσεις από τους υπόλοιπους εργαζομένους.

05/09. Συγκέντρωση των εργατών του Πίτσου μπροστά στη Βουλή.

07/09. Έντονη αστυνομοκρατία στο εργοστάσιο του Πίτσου.

ΤΕΛΟΣ